

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 44 (1967) 1987 SPALIS-OCTOBER 27

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Didieji renginiai Kanadoje

Didieji mūsų išeivijos renginiai paprastai vyksta JAV-se: dainų ir tautinių šokių šventės, kultūros kongresai, mokslo ir kūrybos simpoziumai, sporto šventės ir t.t. Dalis tokių renginių betgi vyksta ir Kanadoje. Joje buvo surengta viena Š. Amerikos lietuvių dainų šventė. Kazimieriniais metais (1984) įvyko laisvojo pasaulio lietuvių katalikų kongresas. Ateinančiais metais (1988) Kanadoje įvyks pirmą kartą laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė, kultūros kongresas ir PLB seimas. Tie didieji renginiai įvyksta Montrealyje, Hamiltone ir Toronte, kur telkiasi didesni lietuvių skaičiai. Net ir tie renginiai, kurie ribojasi vien Kanados lietuviais, įvyksta daugiausia minėtose vietovėse. Vienas tokių didžiųjų renginių šių metų lapkričio 14-15 dienomis įvyks Toronte, būtent Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmės. Tai Kanados lietuvių renginys, kuriam pasirinktas Torontas dėl tautiečių gausumo ir dėl jam artimų lietuvių kolonijų artumo. Daugiau kaip pusė Kanados lietuvių gyvena Ontario provincijoje, ypač Toronto artumoje. Tai patogiausias centras didiesiems lietuvių renginiams Kanadoje. Dėl to nenuostabu, kad ir PLB valdyba pasirinko Torontą ir Hamiltoną didiesiems sekančių metų renginiams.

L IETUVOS krikščionybės sukakties iškilmės Toronte jau ne už kalnų. Tai iškilmės, kurios turėtų atkreipti dėmesį ne tik Kanados, bet ir JAV-bių tautiečių. Žinoma, Torontas nėra Roma, neturi popiežiaus nei milžiniškos Šv. Petro bazilikos, tačiau tai jau didžiausias Kanados miestas su gausiais artimų miestų gyventojais. Lietuvių kolonija gana pajėgi platus masto renginiams. Tai įrodė pvz. kazimierinių metų užmojai. Lietuvos krikščionybės sukaktė buvo užsimota sukurti muzikinį veikalą – oratoriją masiniam chorui ir orkestrui. Deja, šis užmojis nepavyko – beveik įpusėjęs savo darbe kompozitorius kun. B. Markaitis, SJ, susirgo. Chorai, kurie buvo pradėję repetuoti jo ir poeto Bernardo Brazdžionio kūrinį, turėjo sustoti kryžkelėje ir klausyti: kas toliau? Nemažiau skaudi kryžkelė buvo ir iškilnių rengėjų komitetui, kuriam teko skubiai įieškoti naujo sprendimo. Laimei, Montrealyje jau gražiai buvo nuskambėjusi poeto H. Nagys. Klausytojai, atsispausdinti lietuviškos krikščionybės dvasia, dvelkiančią iš muzikinių kūrinių, žygiuos miesto gatvėmis ir netoliese esančių Toronto katalikų katedrą, kur vyks naktinis budėjimas – maldos už pavergtą ir persekiojamą Lietuvą, dabartinius jos kovotojus – Sibiro kalinius. Kas valandą atvyks vis nauji maldininkų būriai. Ir taip ištisą naktį – iki 7 v.r. Jaunimo būrys yra pasiryžęs budėti ties katedra prie lietuviško kryžiaus, kuris bus atneštas su eiseną iš Ryersono instituto. Kryžius bus apšviestas prožektoriumi, pridėtas atitinkamas prašas anglų kalba, paaiškinantis, jog tai naktinis budėjimas už tikėjimo ir Lietuvos laisvę. Kol kas jaunimo būrys, pasiryžęs naktiniam budėjimui, nėra gausus. Tikimasi, kad jo eilės padidės ir kad jis galės sudraminti šią Lietuvos krikščionybės iškilnę. Jo budėjimą matys gausūs maldininkai, atėję sekmadienį ir pamečiam. Pažymėtina, kad jaunimas budės ten iki 2 v.p.p., t.y. lietuvių pamaldų pradžios ir įžygiuos katedrą, nešdamas kryžių. Iš viso ši iškilnių dalis išsiskiria asmeniniu savo dramatiškumu. Iškilmės bus tęsiamos lapkričio 15, sekmadienį, 2 v.p.p., specialiomis pamaldomis katedroje, dalyvaujant aukštesiems hierarchams ir lietuvių visuomenei. Iškilmės bus baigtos pokyliu Anapilio salėje, kur prabilis ir neseniai sovietų persekiotas bet išleistas iš lagerių prof. V. Skuodis, kovojęs ir kentėjęs už tikinčiąją Lietuvą.

KANADOS ĮVYKIAI

Kovingoji paštininkų unija

Septyniolika dienų trukusį Kanados paštininkų streiką užbaigė parlamento įsakymas streikininkų grąžinimas darbui. Prie tokios užbaigos kanadiečiai jau yra įpratę anksčiau turėtų paštininkų streikų. Naujovė tenka laikyti tik pirmą kartą numatytą specialią bausmę unijos vadams, atsisakantiems grįžti darban ir skatinintiems narius nesiškai tyti parlamento įsakymu. Tokiems teismo nuteistiems vadams būtų buvusi atimti teisė penkerius metus turėti bet kokias vadovaujančias unijos pareigas. Dabartinis unijos vadovas J. C. Parrotas jau kartą buvo susilaukęs trijų mėnesių kalinimo už atsisakymą baigti parlamento įsakytą paštininkų streiką. Tą bausmę su dovanojimais už gerą elgesį jis atliko per vieną mėnesį ir vėl su dar tvirtiniais ragais grįžo unijos vado vieton. Šį kartą nei jis, nei kiti mažesni vadukai,

bijodami netekti savo turimų pareigų, nedrįso trukdyti paštininkų grįžimo darban. Trukdytojais tapo kai kurie liberalų ir socialistų partijų nariai, atsisakę vienbalsiai priimti ministerio pirm. B. Mulronio konservatorių vyriausybės paruoštą įstatymą, užbaigiantį paštininkų streiką. Jie reikalavo pataisyti finansinems batdoms sumažinti, atsaukti paaišytą penkerių metų sušpindavimą unijos vadams. Įstatymas buvo priimtas gero kži sulėtintu normaliu būdu, paiglinusiu paštininkų streiką. NDP socialistų partija tokią taktiką nieko nenustebino, nes ji visada remiasi Kanados unijomis. Stebėtis vertė liberalai, užmiršę, kad paštininkų unijos vado J. C. Parroto ragai užaugo jo gausiais streikais, besaikių reikalavimų patenkimais, kai Kanadą valdė miunisterio pirm. P. E. Trudeau liberalų vyriausybė. Tada pa-

Dailininko ANTANO PETRIKONIO paveiksle vaizduojami kryžiai primena senovės lietuvių kapines, kuriose palaidoti tautiečiai slėpiningoje gamtos globoje. Vėlinių proga lietuvių kapinės susilaukia gausių lankytojų

Revolucijos sukaktis ir jos ateitis

Prancūzų laikraščio samprotavimai ryšium su sovietinės revoliucijos sukaktimi

Š. m. lapkričio 7 d. sueis 70 metų sovietinei revoliucijai. Vakarų spauda ta proga daug rašo apie dabartinę būklę Sov. Sąjungoje, Gorbachio reformas ir jų reikšmę ateičiai.

Prancūzų laikraštis "L'Express" 1987. IX. 27 išspausdino savo bendradarbio Bernard Lecomte'o straipsnį apie dabartines pastangas atviro mis akimis žvelgti į Sov. Sąjungos praeitį. Pasak šio autoriaus, matyti daug ženklų, rodančių naują linkmę Sov. Sąjungos viršūnėse.

Naujausioje enciklopedijoje jau pasirodė tokios pavardės, kaip Trockis, Bucharinas, kurių minėjimas iki šiol buvo nusikaltimas. Tai esanti pasekmė dabartinio kompartijos šefo M. Gorbachio linijos. Jis 1987 m. vasario 13 d. pareiškė: nebėra užmirštų pavardžių, baltų dėmių istorijoje, kurią reikia matyti tokią, kokia yra. Nuo 1917 m. revoliucijos Sov. Sąjungos istorija buvo rašoma tokia, kokia turėtų būti. Jos iškraipymas buvo neličiamas kompartijos dogma.

Meno žmonės

Kaip ir Chruščiovo atoldžio laikais, taip ir dabar naujai linkmėi toną duoda menininkai. Jų šūkis: galas stalinizmui! Tokio tono balsas pasigirdo gruzino Abuladzės filme "Atgaila", vaizduojančiame trečiąjį Stalino mirtį. Į tą pačią liniją rikiuojasi įvairūs leidiniai, kurie iki šiol buvo draudžiami. Tai Anatolijaus Rybakovo romanas "Arbato vaikai", išspausdintas žurnale "Družba Narodov". Jame negailestingai kedenamas žiaurusis stalinizmas. Taip pat minėtinas poetės Onos Achmatovos kūrinys "Requiem", išspausdintas žurnale "Oktiabr", giedantis laidotuvių giesmę stalinizmui.

Ypač garsėja Varlamo Chalamovo "Pasakojimai apie Kolymą", išspausdinti žurnale "Družba narodov". Jame vaizduojami lagerių žiaurumai. Vienintelis tos linkmės uždraustas reikalas tebėra rašytojo Solženicino. "Pravda" 1987. X. 31 jį pavadino "išsigimėliu".

darytos nuolaidos dabar kankina visus kanadiečius, kai jiems tenka naudotis pašto paslaugomis.

Paštininkų vadas J. C. Parrotas teigė, kad šį kartą streikas vyko ne dėl finansinių unijos (Nukelta į 8-tą psl.)

Istorikai

Prie meno žmonių bei literatų jungiasi ir kai kurie rusų istorikai: Juris Afanasjevas, Dimitras Likačevs, Aleksandras Samsonovas, Nikolajus Maslovas, Viktoras Danilovas ir kiti naujosios istoriografijos pionieriai. Jau kuris laikas jie kritikuoja mokyklų vadovėlius, enciklopedijas, reikalaujant atitiesinti iškraipytą Sov. Sąjungos istoriją.

Daugiausia kritikos susilaukia Stalinas. Jame nerandama nieko pozityvaus. Net jo kaip karinio vado vaidmuo nepripažįstamas. Kritikuojamas ir jo įpėdinis Brežnevas. Esą jo vaidmuo karo metu labai pertemptas ir klaidingai pavaizduotas jo autobiografijoje "Mažoji žemė", kurios dėka jis gavęs maršalo vardą, Pergalės ordinarį ir Lenino premiją už literatūrą.

Žurnalistai

Ta pačia linkme reiškiasi ir visa eilė žurnalistų, kurie savo nuomones reiškia daugiausia "skaitytojų laiškais" ir smogiančiais straipsniais laikraščiuose "Ogoniok", "Literaturnaja Gazeta", "Maskvos naujienos".

Juose lenktyniaujama pasiūlymų drąsumu. Vieni siūlo panaikinti Lenino premiją, pastatyti paminklą Stalino aukoms, kiti protestuoja prieš Lenino statulų infliaciją, tretį skatina grąžinti pirmąjį vardą "Brežnevo" miestui ir t.t.

Tie laikraščiai mažai kuo atsilieka savo atvirumu nuo pogrindžio spaudos, smerkiančios sunaikinimą teisminių dokumentų, liečiančių Stalino laikus.

Dvi linkmės

Tokie reiškiniai, pasak "L'Express", turėtų sukelti reakciją. Sov. Sąjungoje paprastai nežaidžiama su istorija, kuri esanti komunistų valdymo pagrindas. Juo remiasi didžioji dauguma sovietinių pareigūnų, kovotojų, kariuomenės vadų ir net pati valstybė.

Dviejų linkmių sankirtis išryškėjo 1987 m. vasarą. Liepos 14 d. M. Gorbachiovas savo kalboje aiškiai pasisakė prieš Stalino laikų valymus. Ta jo kalba buvo paskelbta visuose Sov. Sąjungos laikraščiuose. Rugpjūčio 26 d. politbiuro numeris 2 Igoris Ligačevs savo pareiškime karštai gynė Sov. Sąjungos laimėjimus, pasiek-

tus 1930-jų dešimtmetyje. Tiesa, pirmasis kvietė neužmiršti praeities laimėjimų, o antrasis sveikino geruosius "perestroikos" padarinius. Ar tai tik nuomonių išsiskyrimas, ar mirtinė kova? Kaip ten bebūtų, senosios ir naujosios gvardijos ginčas tik prasidėjo.

Satelitiniai kraštai

Dviejų minėtų linkmių išsiskyrimą didina ir satelitinių kraštų laikysena. M. Gorbachiovas parašė įvadą leidiniui čekų kalba, kuriame spausdinamos jo kalbos. Tame įvade jis kviečia jaunus čekus matyti neiškreiptą, tikrą istoriją, įskaitant "sudėtingus laikotarpius". Tai irgi akmuo į daržą pareigūnų, iškilusių po "Prahos pavasario" likvidavimo.

Kremliaus atstovas Genadijus Gerasimovas, lankydamasis Varšuvoje, kvietė lenkus kelti viešumon ir neigiamus pavyzdžius sovietų-lenkų santykiuose. Tai buvo užuomina generolo Jaruzelskio straipsnio žurnale "Komunist", kur pridengto būdu minimos Katyno žudynės, atliktos Raudonosios armijos. Jose 1940 m. žuvo 15.000 lenkų karių.

Kas toliau?

Iš pavojingo minėto dviejų linkmių sankirčio Sov. Sąjungoje gali kilti rimtų pasekmių. Tai rodo pvz. neseniai įvykusios Krymo totorių demonstracijos Maskvoje, reikalaujančios grąžinti juos į tėviškes, iš kurių juos ištremė Stalinas 1944 m. Minėtinos ir Baltijos valstybės, kurias sovietai jėga prisijungė 1940 m. "Sov. Sąjungos istorija yra per daug pilna melo ir kraujo, kad jos revizija nebūtų sprogdinanti" – rašo B. Lecomte.

Sovietinė armija minės savo 70 metų sukaktį 1988 m. vasario mėnesį. Prieš 10 metų vietoje iškilmės keli tūkstantčiai karių plojo "draugui Staliniui". Ar dabar tie patys karai ir "perestroikos" vardu plos ilgai slėptam vardu, Raudonosios armijos įsteigė Leonui Trockiui?

Iš to "L'Express" straipsnio plaukia išvada, kad sovietinė revoliucija, žengianti į aštuntąjį dešimtmetį, gali susilaukti netikėtų konvulsijų. Bet yra ir kita galimybė: ta pati revoliucija, praliejusi tiek daug kraujo, gali pasukti ir evoliucijos linkme, siekiančia žmoniško veido. Atrodo, kad jaunoji karta yra labiau linkusi į pastarąją kryptį. M.

Pasaulio įvykiai

PASAUĮ SUKRETĖ STAIGA PRASIDĖJUS MASINIS AKCIJŲ pardavimas ir jų vertės kritimas biržose, palietęs ne tik Torontą, Niujorką, bet ir kitus pasaulinius finansų centrus Japonijoje, Australijoje, Hong Konge, Britanijoje, V. Vokietijoje bei kitose valstybėse. Niujorko biržoje akcijų vertė per vieną dieną nukrito 22,62%, užregistruodama \$503 bilijonų nuostolį. Daug kas prisiminė akcijų vertės kritimą 12,8% Niujorke 1929 m. spalio 28 d., atnešusi pasaulinę krizę. Tada prasidėjęs akcijų vertės kritimas truko net trejus metus, pasibaigdamas ekonomine katastrofa, palietusia visą pasaulį. Šį sykį akcijos pradėjo atsigauti tą pačią savaitę. Niujorko biržoje jų vertė vėl pakilo 13%, \$503 bilijonų nuostolį sumažindama \$295 bilijonais. Akcijos savo nuostolius pradėjo atgauti ir kitose pasaulinėse biržose. Liguistos panikos išvengė japonai, ne tik nepradėję atsiimti investicijų iš JAV, bet dargi atsisakę vietinių akcijų Tokijo biržoje ir sustiprinę JAV akcijų pirkimą Niujorke. Prasidedančią paniką sustabdė pagrindinėse Vakarų pasaulio šalyse paskelbtas palūkanų sumažinimas, palengvinęs paskolų gavimą. Šį kartą įsijungė ir V. Vokietija, lig šiol nelinkusi atpiginti paskolų. Palūkanų sumažinimas bus naudingas namams perkantiems kanadiečiams, kuriuos lig šiol smaugdavo per aukštos jų kainos ir per brangios palūkanos mortgicijais vadinamom paskolom. Prez. R. Reaganas pažadėjo JAV kongresui sumažinti metinį deficitą, siekiantį apie \$150 bilijonų. Tikroji staigios akcijų krizės priežastis tebėra nenustatyta. Spėjama, kad ją galėjo atnešti JAV valdžios deficitai, sparčiai augančios paskolos užsieniui, kurio kapitalu dabar remiasi JAV ekonomija. Tačiau tokiu atveju stebėtis verčia akcijų krizėje tvirtai išsilaikiusi JAV dolerio vertė.

Atsisakė susitikti

JAV valstybės sekr. G. Shultzaz prezidentu R. Reaganu iš Maskvos turėjo parvežti susitikimo su M. Gorbachiovu datą. Abu vadai laukia pasirašymo sutarties, panaikinančios trumpųjų ir vidutinių nuotolių raketų su branduoliniu užtaisais Europos teritorijoje. Ta sutartis yra svarbi politinės krizės susilaukusiam prez. R. Reaganui ir kompartijos vadui M. Gorbachiovui, siekiantiam atarmos savo reformoms. Tokia atrama galėjo būti jo apsilankymas Vašingtone sutarčiai pasirašyti ir susitikti su prez. R. Reaganu. Planus sujaukė M. Gorbachio vėl staiga atnaujintas reikalavimas, kad prez. R. Reaganas atsisakytų žvaigždžių karu vadinamos ginklų sistemos erdvės puolamoms raketoms sustabdyti. Tokio pažado valstybės sekr. G. Shultzaz negalėjo padaryti, nes su juo nusutiktų prez. R. Reaganas, siekiantis būdų Amerikai apsaugoti nuo puolamųjų priešų raketų. G. Shultzazas Vašingtonan grįžo be datos vadams susitikti. Atrodo, M.

Šiame numeryje:

Didieji renginiai Kanadoje

Artėjant Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmėms

Revolucijos sukaktis ir jos ateitis

Sovietinės revoliucijos septyniadešimtmetis ir kas toliau

Kai įstatymai kryžiuojasi

Kam teiktina pirmenybė konfliktiniams atvejais

Vyskupas lanko lietuvių Lenkijoje

Išsivijęs vyslupo Baltakio kelionė Lenkijoje ir Seinijoje

Rusų ir lenkų spaudoje pasidairius

Kaimyninės tautos domisi lietuvių gyvenimo rūpesčiais

Ateistinė "Bangai" atsako tikintieji

Pogrindžio spauda ginasi nuo jų užpuolusios moters

Ne kalnys, bet suvaržytas

Amerikietis savo noru pastoviai apsigyvenęs Sibire

Du tūkstantčiai jaunimo rengiasi šventei

Kas jau padaryta būsimai tautinių šokių šventei

Amerikietis apie Baltijos valstybes

Teisininkas apie Lietuvą, Latviją, Estiją tarptautinėje plotmėje

"Tarp ilgesio ir tėviškės"

Alės Rūtos knyga apie kelionę į tėviškę Lietuvoje

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoje – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalui kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ctr. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.

US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Kai įstatymai kryžiuojasi

Č. SENKEVIČIUS

Šiuo metu žmogaus teisių pabrėžimas yra tapęs ne tik populiariu, bet kone būtinu dalyku. Jei tik kas nors dėl ko nesutaria, jei kas nors su kokiais potvarkiais nesutinka, jei kur nors padvelkia koks diskriminacinis šešelis ar pastebima kokia neteisybė, — tuojau atsiremiamą į žmogaus teisių deklaracijas arba tik į nuogirdas apie jas, nes toli gražu ne visiems vienodai suprantamas tas žmogaus teisių sąjūdis. Aiškinantis ar ko nors reikalaujant, dabar labai dažnai nueinama iki aukščiausių teismų, kurie taria galutinį žodį, remdamiesi kraštų konstitucijom.

Savaime suprantama, iškylus ginčui ar kokiems neaiškumams, yra reikalingas autoritetas sprendimams padaryti. Vakarų demokratijose tokį vaidmenį atlieka aukščiausieji teismai. Taip jie tampa ne tik nuosprendžių skelbėjais, bet ir saugotojais konstitucijos, kurios paragrafai paprastai labai atidžiai diskutuojami laisvai rinktų žmonių atstovybėse, aptartomi iš visų pusių, perleidžiami per opozicijos kritikas, prieš juos priimant. Šitaip skelbiami nauji įstatymai ar jų pakeitimai.

Suprantama, toks atsargumas labai pasitarnauja objektumui ir krašto gerovei. Balsavimuose remiamasi dauguma. Tai demokratinis principas. Viskas tik priklauso nuo to, kas ir kokie atstovai sudaro tą daugumą. Kokios tų žmonių pažiūros, kokie jų santykiai su religinėmis bendruo-

menėmis, kiek jie yra savanau-diški ir kiek pasiryžę žiūrėti bendrųjų krašto reikalų.

Ir įstatymų leidimas, ir daugumos sudėtis ne kartą kelia labai jautrų klausimą: ar visi tie leidžiami įstatymai ir aukščiausiųjų teismų nuosprendžiai nesikryžiuoja su Dievo įsakymais, kurie taipgi buvo paskelbti žmonijos gerovei ir kurie saisto Dievo išpažinėjus ir turėtų saistyti be išimties visus žmones.

Gali kilti klausimas, kaip elgtis, jei valstybių įstatymai ar teismų sprendimai yra priešingi Dievo įsakymams? Pvz. negimusiu kūdikį žudymas yra prieš Dievo įsakymus. Daugpatystė — taip pat. O tuo tarpu valstybiniai įstatymai visa tai daugelyje kraštų ne tik toleruoja, bet ir apsaugo laisvą piliečių pasirinkimą daryti visa, kaip kas išmano, remiantis demokratiniais principais ar žmogaus teisių apsaugojimu.

Žvelgiant į visų tų susikryžiuojančių gėlės, klausant kasdieninių disonansų, skaitant žmonių pataikavimui leidžiamus potvarkius, žmonių balsuotojų, nuo kurių priklauso parlamentarių tarnybos, — prieš akis išnyra per dešimtmečius ar net jau šimtmečius susiraužęs mazgas, kurį atnarioti vargu kas ir beįsteng-ty silpnomis žmogiškomis pajėgomis. Pranašauti nėra lengva, bet pasaulis nebus ramus, jame niekada nebus nei taikos, nei meilės, nei svajojamo žmoniškumo, dėl kurio ypač tiek daug sielojamasi, — nieko nebus, jei valstybiniai įstatymai kryžiuosis su Dievo įsakymais.

Dėkojame Jums, kurie

mirus a. a. Kotrynai Steponaitytei-Marijošienei,

apsupote mus savo gerumu ir užuojauta per šermenis ir laidotuves, atnašavote šv. Mišias, giesmėmis, pamokslu ir maldomis guodėte mirusiąją išlydinčius. Jūs užjautėte mus laiškais, gėlėmis, per spaudą ir radijo valandėles. Ačiū už žodžius, liudijančius mirusiosios reikšmę Jums. Esame dėkingi už Jūsų dosnumą, kuris siekia ateitį per šv. Mišias ir kurių tiek daug bus atnašaujama už mirusiąją. Dėkojame ir už aukas, tebeplaukiančias Kotrynos Marijošienės vardu, kurios remis jos pamėgtą darbą su jaunimu Neringos stovyklose.

Vytautas Marijošius,
dukros ir sūnus su šeimomis,
seserys Lietuvoje,
Šveicarijoje, Australijoje, Amerikoje

A+ A

Toronto Lietuvių namų tarnautojui

ALEKSANDRUI GASPERUI

staiga mirus,

jo motinai JADVYGAI, broliui RIMUI, giminėms, artimiesiems ir draugams reiškiamo gilią užuojautą —

Lietuvių namai ir bendradarbiai

Vyskupas lanko lietuvius Lenkijoje

Vyskupas Paulius Baltakis, paskatintas šv. Tėvo Jono-Pauliaus II ir pakviestas Lomžos vyskupo M. Paetzo, aplankė Suvalkų trikampio ir Lenkijos lietuvius 1987 m. vasarą

KUN. EDMUNDAS PUTRIMAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Po Mišių vietiniai lietuviai pakvietė pietums, kur vėl skambėjo džiūkiškos dainos, eilėraščiai ir sveikinimai. 5 v.p.p. vyskupas pašventino Ožkinių kaime naujai pastatytą Glauzių šeimos koplytstulpį, dedikuotą Lietuvoms 600 m. krikšto sukakčiai. Jame įdėtas iš medžio išdrožtas Rūpintojėlis. Susirinko vietiniai Ožkinių kaimo ūkininkai, kurie paruošė puotą.

Sudiev Punksui

7 v.v. Punkso parapija atsi-sveikino su vyskupu dalyvau-dama padėkos Mišiose. Mišių metu parapijos komitetas įteikė svečiams dovanų. Klebonas užbaigė apeigas, jautria kalba dėkodamas vyskupui už apsilankymą, kuris buvo istorinis. Užbaigė dieną iškilminga vakariene Punkso klebonijoje, kur dalyvavo Punkso parapijos ir pagrindiniai vietos veikėjai.

Požeminė tvirtovė

Rugpjūčio 19 d. išvažiovo-me iš Punkso ir iš Suvalkų tri-kampio šiaurės vakarų link. Pakeliui sustojome Ketrzyne, buvusiam Hitlerio "bunke-rių mieste". Čia buvo slap- tasi kariuomenės centras, iš kurio buvo planuojama užimti ir valdyti Rytų Europą. Visi pastatai po žeme, o ant viršaus — miškas. Turėjo net savo slaptą traukinių stotį ir orauostį. Patys naciai 1945 m. sausio mėn. tą tvirtovę susprogdino, kai artinosi sovietų kariuome-nai. Šiandieną turistai gali vaikščioti aplink tuos bunke-rius, tačiau į juos įeiti beveik neįmanoma, nes visi išėjimai užblokuoti cemento bei meta-lo gabalais ir nežinia ar yra dar paslėptų minų. Iš ten nu-važiojome į Olštyną, kur dar- buojasi ir gyvena kun. Br. Ku-culis.

Gdanske

Kita diena anksti, iš ryto nuvykome į Zalgirio mūšio vie-tovę — pievą ir muziejų. Ant pagrindinio paminklo pievos centre aiškiai matyti Lietu-vos Vytiš ir Gedimino stulpai. Muziejuje retai minimas Lie-tuvos vardas — tik ant žemė-lapių. Jogaila minimas tiksliai kaip Lenkijos karalius.

Pakeliui į Gdanską sustojome dar aplankyti Marienburgo kryžiuočių pilį. Atvykus į Gdanską, 6.30 v.v. šv. Stanis-lovo Kostkos šventovėje vyko novena lenkų kalba, Vieš-paties Jėzaus Gailestingumo rožinis ir maldos už Lietuvą. Dalyvavo per 100 vietinių pa-rapijiečių, o 7 v.v. vysk. Bal-takis, kan. Jurkevičius, kun. Kuculis ir kun. Putrimas atna-šavo Mišias lietuviškai.

Po Mišių vyskupas susitiko su lietuviais ir trumpai su jais pasikalbėjo. Jų buvo 27. Dalyvavo ir pianistė Aldona Dvarionaitė, iškėjęs už lenko dailininko. Pernakvo-jome vietinės lietuvių šeimos patalpose Gdanske.

Slupske

Rugpjūčio 21 d. iš ryto ap-lankėme Pusc kapines, kur pa-laidotas a.a. kun. A. Lipniū-nas ir a.a. inž. Šapalas. Jie buvo nacių nukankinti Stutho-fu lageryje 1945 m. Gyveno ten jie kartu su kun. St. Yla. Šian-dien lenkai dažnai juos prisime-na, ypač drauge su jais ka-lėję — padeda gėlių bei žva-kių ant jų kapų.

Iš Pusc važiojome Baltijos jūros pakraščiu į vakarus ir 11 v.r. pasiekėme Slupsko miestą. Šv. Jaciko šventovėje įvyko vyskupo pagerbimas. To-je parapijoje Slupsko lietu-viai susirenka sekmadieniais Mišiom. Lig šiol lietuviams nebuvo leista savąja kalba turėti Mišias. Kai vietinis vyskupas Ignas Jež susitiko su vysk. Baltakiu, pranešė, kad lietuviams yra duotas lei-dimas. Tos parapijos klebonas rodo daug simpatijos lietu-viams ir prižadėjo, kiek galės, aptarnauti lietuvius. Priėmimo metu šventovėje, kurioje da-lyvavo apie 150 žmonių, maž-daug 30 lietuvių, buvo skaito-mos ištraukos iš šv. Rašto, kle-bono sveikinimo žodis. Daly-viai pagiedojo giesmę, įteikė vyskupui dovanų, o vyskupas pasakė trumpą sveikinimo žo-dį. Po to klebonas mus pa-

kvietė pas save. Vėliau bu-vome Slupsko lietuvių pa-kviesti aplankyti juos jų klubelyje, kur mus šiltai priėmė su vaisėmis.

Štetine

Pasivažiavę ir išsikalbėję, tęsėme kelionę Rytų Vokietijos link. Pavakaryje atvykome į Štetiną, kur jau laukė vietiniai lietuviai su vaisėmis. 7 v.v. šv. Jono Krikštojo šventovėje įvyko lietuvių kalboj Mišios. Į jas atvyko ir vysk. Kazimieras Maidanskis, Štetino ordinaras. Jis yra buvęs Dachau kalinys. Praeitę palaike artimus ryšius su marijonais. Mišių pa-baigoje vysk. Maidanskis pa-moksle kalbėjo apie vienybės reikšmę ir abiejų tautų meilę Marijai. Mišiose dalyvavo apie 200 asmenų. Giedėjo lietuviai ir lenkų jaunimo choras su gi-tara. Dovanos buvo įteiktos abiem vyskupam po Mišių.

Visiems nusifotografavus, vysk. Maidanskis pakvietė vi-sus lietuvius pas save vaka-rienei. Pats vysk. Maidanskis vakarieneje atsisakė daly-vaut, nes norėjo sudaryti pro-gą lietuviams laisvai pasikal-bėti su vysk. Baltakiu. Vaka-riene užtruko daugiau kaip tris valandas. Aptarnavo se-selės vienuolės. Kalbas pasa-kė keletas vietinių lietuvių veikėjų, išreikšdami savo sun-kumus siekiant išlaikyti savo lietuviškumą. Kan. Jurkevi-čius ir kun. Putrimas pasakė trumpas kalbas. Vysk. Balta-kis baigė vakarą, padėkoda-mas visiems už dalyvavimą ir papasakojo apie Lietuvos krikščionybės iškilmes Romo-je. Prieš dalyviams išsiskirs-tant, sugiedojome Lietuvos himną ir vyskupas kiekvienam įteikė po dovanėlę.

Pas vyskupą Maidanskį

Rugpjūčio 22 d., po Mišių, pusręčiavome su vysk. Mai-danskiu. Jisai sakė nežinojęs, kad lietuviai gyvena Štetine ir pareiškė norą per vietinį kleboną padėti suorganizuoti lietuviams Mišias sekmadie-niais. Jis prašė kun. Kuculį pasiūlyti Štetino vyskupijoje ir aptarnauti lietuvius. Po pus-ryčių atvyko abu vyskupai pa-galbininkai pasveikinti vysk. Baltakio. Prieš išvažiuodami, vysk. Maidanskis ir vysk. Bal-takis išsiuntė sveikinimo te-

legramą šv. Tėvui: "Tęsiant kelionę per Lenkiją, švenčiant Lietuvos 600 m. krikšto suka-k-tį, padėkos Mišios atlaikytos Štetine. Su pagarba — vysk. Baltakis ir vysk. Maidanskis".

Prie lakūnų paminklo

Toli nuo Štetino (2 valandų kelionė) miško gilumoje yra gabalas Lietuvos žemės, kur nukrito Dariaus ir Girėno lėk-tuvos. Ta žemė, ant kurios pa-minklas ir koplytstulpis pa-statytas, buvo nepriklausomos Lietuvos valdžios nupirkta. Lenkų kariuomenė karo metu norėjo tą paminklą sunaikinti, bet vietinių lietuvių pastan-gomis ir užsienio lietuvių lė-šomis paminklas buvo išsaugo-tas ir restauruotas, kai buvo švenčiama lakūnų 50 m. mir-ties sukaktis. Tos pušys, ku-rios buvo lėktuvo nulažtos, dar tebeauga su matomom žaizdom.

Prie paminklo suvažiovo 25 lietuviai, daugiausia iš Šte-tino. Vyskupas pasakė trumpą žodį, visi sukalbėjome "Vieš-paties angelas" maldą ir bai-giant sugiedojome Tautos him-ną. Diena buvo saulėta ir šilta. Buvo surengta parodėlė lauke Juliaus Sanvaičio rūpesčiu ir po pušim pasivažišinom ska-niais pietumis.

Vroclave

Rugpjūčio 23, sekmadienį, vyskupas Baltakis aplankė kan. Jurkevičiaus parapiją (lenkų). Smolec miestelyje, Vroclavo vyskupijoje. Jis pa-kvietė vyskupą atnašauti Mi-šias lotyniškai, o mergaičių choras (apie 30) giedojo lie-tuviškas giesmes per Mišias. Vyskupas pasakė pamokslą lietuviškai, o kun. Kuculis vertė į lenkų kalbą. Lenkai šiltai priėmė svečius, įteik-dami gėlių. 4 v.p.p. dominin-konų šventovėje Vroclave, kur laikomos Mišios kiekvie-ną pirmąjį mėnesio sekmadie-nį lietuvių kalba, vyskupas Baltakis, kan. Jurkevičius (Vroclavo lietuvių kapelio-nas), vietinis kun. Alfredas Rūksta, kun. Kuculis ir kun. Putrimas atnašavo Mišias. Prieš jas kun. Rūksta pasakė jautrų sveikinimo žodį, paskui dominikonų šventovės klebo-nas pasveikino apsilankiusį vyskupą.

(Bus daugiau)

Lietuvių išeivijos vyskupas PAULIUS BALTAKIS, lankydamas šią vasarą Lenkijos lietuvius, aplankė Burbiškių kaimą Suvalkų trikampyje ir jo seniūnui įteikė dovaną — Lietuvos krikščionybės sukakties medali. Tame priėmimo dalyvavo daug vietos lietuvių

Nuotr. E. Putrimo

Suvalkų trikampio Burbiškių kaime tarp Seinijos lietuvių išeivijos vysku-pas PAULIUS BALTAKIS ir jį lydėjęs kun. EDMUNDAS PUTRIMAS 1987 metų vasarą

Nuotr. E. Putrimo

A+ A
MARIJAI NORMANTIENEI

iškeliavus amžinybėn,

jos dukrą MARIJĄ VASERIENĘ ir šeimą bei kitus gimines, artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Alvina ir Vladas Ramanauskai

A+ A
ALEKSANDRAI PACEVIČIŪTEI-
KLIMIENEI

mirus, broli dr. ANTANĄ PACEVIČIŲ su šeima, seseris Lietuvoje, gimines bei artimuosius liūdėsio valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

Grazina Kocienė

Grazina ir Vladas Butkiai

A+ A
OLEI PACEVIČIŪTEI-KLIMIENEI
mirus,

reiškiu giliausią užuojautą dr. ANTANUI PACEVI-ČIUI su šeima ir giminėms —

Artimiausia Joniškio gimnazijos draugė
Julė Petrauskaitė

Netekus mielos sesers

A+ A

dr. ALEKSANDROS KLIMIENĖS

nuoširdžiai užjaučiame Kanados lietuvių fondo tarybos pirmininką dr. ANTANĄ PACEVIČIŲ ir visus kitus velionės artimuosius —

Kanados lietuvių fondo
taryba ir valdyba

A+ A
ALEKSANDRUI GASPERUI
mirus,

jo motiną JADVYGĄ GASPERIENĘ, broli RIMĄ su šeima, dėdę IGNĄ GIRDZEVIČIŲ su žmona, pusseserę DANUTĘ PODERIENĘ ir visą šeimą, gimines, artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

Salomėja Poderienė
Giedra, Edmundas Norkai
Liuda, Endis Karklinc
Saulė, Liudvikas Piro
Jeronimas Jekelaitis

P A D Ė K A

A+ A
PRANAS STYGA

Nuoširdžiai dėkojame Šiluvos Marijos parapijos klebo-nui kun. I. Mikalauskui, OFM, už maldas laidotuvių namuo-se, už šv. Mišias šventovėje ir maldas kapinėse. Dėkojame parapijos chorui už giedojimą šventovėje ir vargonininkei R. Vilienei.

Nuoširdus ačiū karsto nešėjams, visiems dalyvavusiems laidotuvėse, atsiuntusiems gėles, užprašiusiems šv. Mišias, pareikšusiems užuojautą žodžiu ar raštu ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Ypatingą padėką reiškiamo P. ir J. Butkams už rūpestin-gą pagalbą nelaimės atveju namuose ir ruošiant laidotuves. Liūdinti šeima —

žmona Antanina, sūnus Šarūnas ir
Vytautas su šeimomis

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projek-tus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pareigavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Prof. VYTAUTAS SKUDIS (dešinėje su gėlėmis), sutinkamas O'Hare orauostyje prie Čikagos. Jis už religinę ir tautinę veiklą okupuotoje Lietuvoje sovietinės valdžios buvo nubasutas septynerių metų kalėjimo-lagerio bausme, kurią atlikęs buvo išleistas Amerikon, kur yra gimęs. Toronte jis lankysis š. m. lapkričio 14 ir 15 dienomis bei dalyvaus Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmėse ir pokylio metu pasakys kalbą. Šią nuotrauką buvo įsidėjęs Čikagos dienraštis "Sun-Times" 1987.IX.9. Apie V. Skudį plačiau raše ir kiti JAV laikraščiai.

Rusų ir lenkų spaudoje pasidairius

Apie Tomą Venclovą, Joną Simokaitį, vyskupą Julijoną Steponavičių ir kitką

Tomas Venclova pastoviai bendradarbiauja su keturis kartus per metus Paryžiuje leidžiamu lenkų žurnalu "Zeszyty Literackie". Šių metų 17-toje (žurnalas numeruojamas nuo jo pasirodymo) laidoje išspausdintas Venclovos Šimono Karlinskio knygos recenzija apie rusų poetę Mariją Cvetajevą. Šis straipsnis buvo verstas iš anglų kalbos. 18-toje laidoje buvo išspausdinti išversti į lenkų kalbą keli Tomo Venclovos eilėraščiai.

Toje pačioje laidoje pasirodė jo pasikalbėjimai su N. Šaranskiu ir J. Orlovu. Šaranskis pasakė: "Kai kalėjau toje pačioje vienutėje su lietuviu Viktoru Petkum, lietuvių Helsinkio grupės įsteigėjų, kuris buvo nuteistas 15-kos metų bausme, sužinojome, kad lenkas tapo popiežiumi. Apie tai buvo rašyta ir sovietinėje spaudoje. Daug apie šį įvykį kalbėjome. Katalikas Petkus davė man keliolika paskaitų iš popiežių istorijos, Romos ir katalikų tikėjimo dogmų, kurių viena buvo apie popiežiaus neklaidingumą arba ką tai reiškia 'ex cathedra' ir pan. Taigi gavau trumpą, analfabetą apšviečiantį kursą katalikų tikėjimo srityje".

19-toje "Zeszyty Literackie" laidoje buvo išspausdintas T. Venclovos straipsnis apie poeto-rašytojo Boriso Pasternako ("Daktaras Živago") autobiografiją. Šis straipsnis buvo išverstas iš rusų kalbos. Toje pačioje laidoje jis trumpai paminėjo poeto Juozo Kekšto 1986 m. Vilniuje išleistą knygą "Dega vėjai". Tai originalios poezijos, vertimų, kurių tarpe yra ir Česlovo Milašiaus kūrybos, laišku ir pastabų rinkinys.

Pokalbis su Simokaičiu

Paryžiaus lenkų mėnesinis žurnalas "Kontakt" š. m. liepos-rugpjūčio laidoje išspausdino pasikalbėjimą su balandžio mėn. iš Lietuvos į Prancūziją atvykusiu inž. Jonu Simokaičiu. Jis gimė 1936 m. Kaune, studijavo Leningrade ir dirbo Vilniuje. Suimtas 1970 m., kai bandė Palangoje pagrobti lėktuvą ir nukreipti jį į Švediją. Legaliai išvyti pas gimines į Kanadą sovietai jam neleido. Simokaitis buvo

nuteistas mirti, tačiau jo bausmė, kadangi neturėjo jokio ginklo, buvo pakeista 15-kos metų kalėjimu, kurią jis pilnai atliko.

Su Simokaičiu kalbėjo pastovus "Kontakt" bendradarbis J. Darski, kurio klausimai beveik be išimties lietuvių-lenkų santykius Lietuvoje. Pagal Simokaitį, tie santykiai yra geri; daugelis lietuvių, įskaitant ir jį patį, moka lenkų kalbą, skaito jų knygas ir laikraščius. Lietuviai dvasiškiai stengiasi kalbėti su lenkais jų kalba. Lietuviai savo priešu laiko Rusiją, o ne lenkus. Simokaitis 35-tame Uralo konklageryje sakosi kalbės kartu su Šaranskiu.

Ištremtas vyskupas

Vilniuje lenkų kalba leidžiamas dienraštis "Czerwony Sztandar" rugpjūčio 7 d. laidoje atsako į skaitytojo klausimą: "Ar tiesa, kad vyskupas Steponavičius buvo ištremtas į Zagarę?" Jis tai girdėjęs iš kunigo lūpų per atlaidus Varduvoje (Plungės rajonas). Į šį klausimą, redakcijos prašomas, atsakė pats Sov. Sąjungos tarybos kulto reikalams Lietuvoje įgaliotinis Petras Anilionis: "Vyskupas Julijonas Steponavičius, būdamas Vilniaus arkivyskupijos apaštalinio administratoriumi, pažeidė įstatymus, nereagavo į jam daromas pastabas, ir todėl kulto reikalams taryba neribotam laikui anuliavo jo, kaip vyskupijos administratoriaus, registraciją".

Kuriuo sovietų baudžiamojo kodekso straipsniu vyskupas yra kaltinamas, Anilionis nepasakė.

Tikėjimo proveržis

Paryžiaus rusų savaitraštis "Ruskaja Mysl" rugsėjo 11 d. laidoje rašo:

"Miroslava Kizin, balneologinio kuroorto Truskaviec kavinės 'Lastocka' tarnautoja ėmė pasakoti, kad jos 11-kos metų duklė per šią metų Velykas matė Švenčiausiąją Mergele, kuri pasirodė ant apieštos unitų cerkvelės balkono Gruševo kaime (Drohobyč rajonas, Lvovo sritis).

Netrukus aplink koplytėlę ėmė rinktis tikintieji ir šiaip smalsūs žmonės, kurie matė moters siluetą, tartum suda-

rytą iš šviesų ir šešėlių. Kažkoks aršus bedievis bandė įtikinti susirinkusius, kad tai yra natūralus reiškiny, ir kad vaizdą sudaro vieno balkono stulpo šešelis. Jis netgi bandė užlipti ant balkono, bet staiga prarado jėgų ir gulėjo.

Apsireiškimas tęsėsi iki Žengimo į dangų šventės, o žinia apie tai pasklido visoje Vakarų Ukrainoje, kur yra daug slapty ir viešų unitų."

Gruševo bažnytkaimį aplankė sovietų rašytojų sąjungos organo "Literaturnaja Gazeta" korespondentas K. Sergejevas, kuris rugpjūčio 19 d. laidoje rašo:

"Jie skubėjo į Gruševo kaimą automobiliais, pagal kuri numerius galima buvo sužinoti atvykusiojo gyvenvietę; stengėsi jį pasiekti traukiniais, elektriniais traukiniais, autobusais ir pėsčiomis. Šių metų pavasarį vieno mėnesio laikotarpį čia atvyko per 100.000 asmenų... Galima kaltinti maldininkus, kad jie ardė viešąją tvarką, bet įstatymus laužė ir vietinė valdžia. Pvz. tikinčiuosius slaptaifotografavo ir fotografijas siuntė rajono kolchozų pirmininkams, kad atpažintų 'savuosius' ir surengtų jiems perauklėjimo pasikalbėjimus. Milicija įrengė pakeliui į Gruševo kaimą vienuolika postų ir užrašinėjo automobilių numerius; iš daugelio maldininkų reikalavo dokumentų, bet ir milicininkas, iki šios dienos būdintis pakelėje uždaritoje sargybinėje, negali atskirti tikinčiųjų nuo ateisto. (...) Bet koks draudimas, kaip žinoma, sukelia smalsumą 'stebuklui' — aiškiam arba įsivaizduojamam. To nenorėdamas pasiekė rajono vadovybė ir visi Gruševo ateistai."

"L.G." korespondentas rašo: buvo dienų, kad čia susirinkdavo 40.000-45.000 žmonių. Tikinčiųjų aukas kaimo taryba paskyrė vaikų ir senelių namams. Be to, 62.000 rublių buvo perleista pasaulio taikos fondui.

Krokuvos kurijos savaitraštis "Tygodnik Powszechny" rugsėjo 13 d. laidoje rašo, kad vietinė spauda Gruševo įvykius vadina halicuinacijomis ir apgaule, o "Lit. Gazeta" — fenomenu. Gegužės 13 d. vietinės televizijos programa apie šiuos įvykius turėjo priešingų pasekmių, negu buvo laukta: didelė dalis žiūrovų pareiškė, kad šis reportažas patvirtino tai, ką jie savo akimis matė.

Sovietinė spauda žodį stebuklas rašo tarp kabučių — reiškia netikras dalykas.

"Ruskaja Mysl" korespondentas Igor Sologub šiuos įvykius komentuoja, sakydamas, kad kol kas sunku yra spręsti apie stebuklo tikrumą, tačiau įvykiai Gruševo kaime rodo, jog Vakarų Ukrainoje tikėjimas yra gyvas, ypač tikėjimas į Dievo Motinos užtarimą. J.B.

Metinė "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata nuo 1987 m. sausio 1 d. — \$22 doleriai, (naujam skaitytojui — \$18), rėmėjo prenumerata — \$25, garbės — \$30. Prenumerata JAV-se — amerikietiškais doleriais.

Ateistinei "Bangai" atsako tikintieji

Iš okupuotos Lietuvos pogrindžio "Kronikos" 73-čio nr.

Nuorašas: Telšių vyskupui Antanui VAIČIUI

Kun. Antano ŠEŠKEVIČIAUS, Kazio, ir Klaipėdos raj., Gargždų parapijos tikinčiųjų

PAREIŠKIMAS

Šių metų rugsėjo 9 d. Klaipėdos rajono laikraštis "Banga" atspausdino straipsnį antrašte "Niekam nevalia pažeidinėti įstatymų", kuriame Gargždų miesto Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto sekretorė J. SURPLIENĖ kaltina mane ir tikinčiuosius už laidotuves ir vaikų ruošimą išpažinti ne pagal įstatymus. Kreipiamės į Jus, tikėdami, teisingesnio sprendimo. Todėl paaiškiname straipsnį.

1. Cituojame straipsnio žanagą: "Lietuvos TSR konstitucijos 96 str. skelbia: 'Piliečių sąžinės laisvei užtikrinti Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje bažnyčia atskirta nuo valstybės ir mokykla nuo bažnyčios. Religinė kultūra atlikimo laisvė ir antireliginės propagandos laisvė pripažįstama visiems piliečiams'. Toliau ji tvirtina: 'Niekur net mažiausia dalele tikintysis neišskiriamas nuo netikintiejo'."

(1) 96 konstitucijos straipsnis įsako: "Deputatas privalo už savo darbą ir tarybos darbą atsiskaityti rinkėjams...", o apie religinę laisvę kalba 50 str. Tai nėra tik apsirikimas, sumaišant skaičius. Ar ne gėda sekretorei nepažinti konstitucijos ir lengvapėdiškai ja žaisti? Tokio lygio yra ir "Bangos" redakcija, kuri tai spausdina. Jei jau su konstitucija taip elgiasi, tai ką kalbėti apie religines tiesas, kurias straipsniuose iškraipo kartu su religiniais analfabetais? Tikintieji turi tylėti, kai ateistai turi visus laikraščius, jie — ne vieno. Todėl prieš juos rašo visokių absurdo ir šmeižtus...

(2) Sekretorė teigia, kad dėl tikėjimo piliečiai neskriaudžiami. Pagal konstituciją turėtų taip būti. O, jei taip būtų, tai tikintieji turėtų savo laikraščius ir spausdintų knygas visai tautai, bet jie neturi nei vieno laikraščio, nei vienos knygos apie tikėjimą. Tiesa, atspausdino maldaknygių ir katekizmų: suaugusiems po keletą tūkstančių, o vaikams katekizmai spausdinami slapta. Tuo tarpu ateistai turi spaudą: taigi, ne vienas tikintysis skriaudžiamas, bet visi.

Pagal konstitucijos teikiamą sąžinės laisvę (50 str.) visi mokytojai ir tarnautojai nebijo eiti į bažnyčią, moksleiviai nebūtų persekiojami už bažnyčios lankymą, jų prievarta nerašytų į ateistines organizacijas, tikintieji galėtų laisvai palydėti savo mirusiuosius į kapines, kunigai galėtų laisvai mokyti vaikus katekizmo ir per ištisus metus dėstyti religiją moksleiviams bažnyčiose, tikintieji galėtų statyti bažnyčias ir turėti savo radiją bei daug kitų teisių... Tiesa, kitos socialistinės respublikos turi tokias teises, tik ne mes.

Sekretorė nesiorientuoja nei konstitucijoje, nei gyvenime. Ji gerai žino, kad tikintis mokytojas negali viešai pasirodyti bažnyčioje, jei dar nori ir toliau mokytojauti, todėl mokytojai vyksta, kiek įmanoma toliau į kitas parapijas, kur jų niekas nepažįsta. Moksleiviai bent per atostogas išdrįsta ateiti į bažnyčią. Kartą mokinukės pasakojo viename

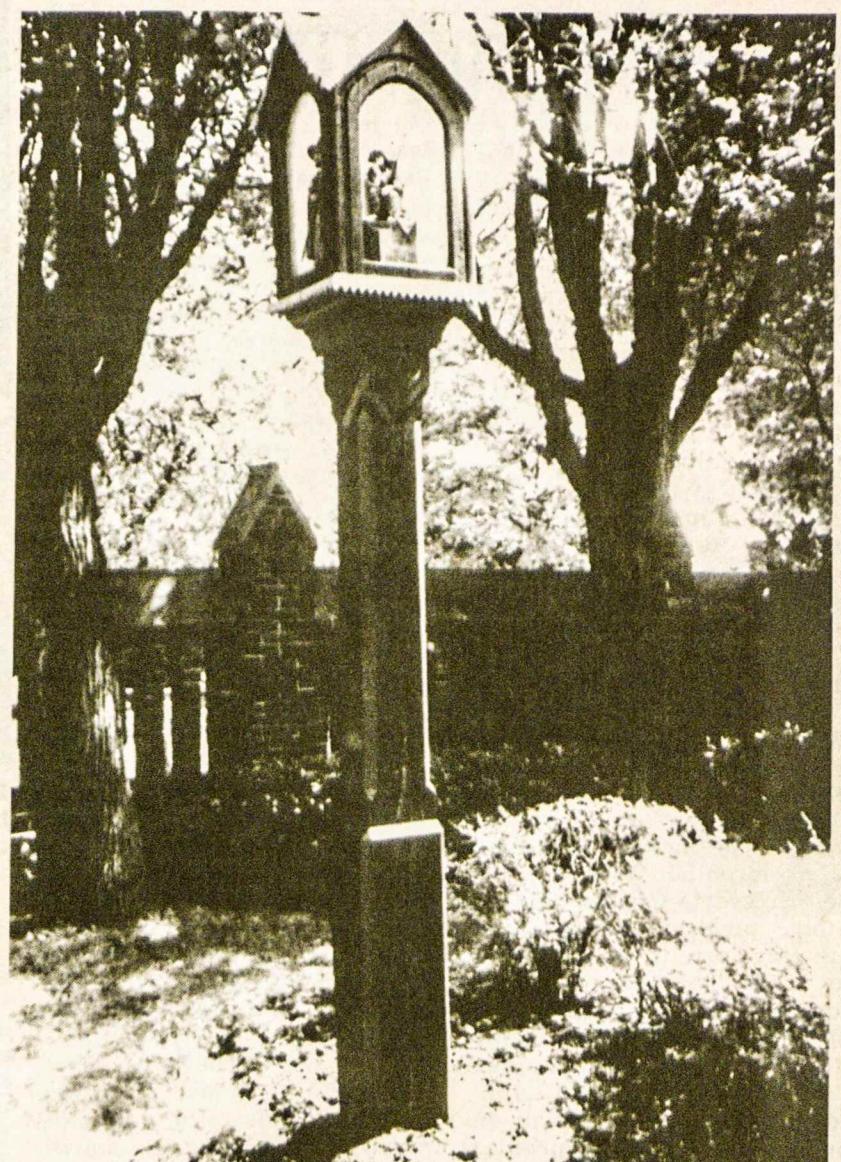
kunigui: "Mūsų mokytoja griežtai draudžia mums tikėti į Dievą". O kiek tokių atvejų yra! Ne viena mokytoja buvo atleista iš darbo dėl tikėjimo. Viena gatvės šlavėja, kuri valė šaligatvį prie Gargždų partijos rūmų, vesdavosi savo vaikus į bažnyčią. Kai apie tai sužinojo Saugumas, jai taip prigrasino, kad pati nebeina į bažnyčią ir vaikų neleidžia. Už duonos kąsnį žmogus verčiamas atsisądėti tikėjimo. Štai tau ir sąžinės laisvė, kurią garantuoja konstitucija! Jei jau su gatvės šlavėja taip elgiama, tai su kitais darbininkais ar tarnautojais juo labiau; ir visi tai žino, niekam ne paslaptis.

Atėmė Vilniaus katedrą, Šv. Kazimiero bažnyčią pavertė ateizmo muziejumi, daug bažnyčių visiškai uždarė, Klaipėdos Taikos Karalienės bažnyčią pavertė filharmonijos sale; gargždiečiai vargsta bažnytelė-barake, o pasistatyti naują ar seną patobulinti valdžia neleidžia. Tikintiesiems ne tik neleidžiama nusipirkti autobuso pagyvenusiems žmonėms nuvežti į bažnyčią, bet ir jo išsinuomoti. Ir kaip naviškai tuomet atrodė sekretorės žodžiai: "Niekur net mažiausia dalele tikintysis neišskiriamas nuo netikintiejo".

(3) Sekretorė nukrypsta nuo temos ir moko, kad tikintysis, pažindamas mokslo tiesas, pats įsitikina, kad jokio dievo nėra, kad religija — tuščia mistika". Tuo tarpu vienas didžiausių šio šimtmečio mokslininkų A. Einšteinas teigia: "Aš neišsivaizduoju mokslininko be religijos... Pasaulis yra didelis ūkis, labai gerai sutvarkytas, todėl turi būti ir šeimininkas". Elektroninės mašinos išradėjas, profesorius, inžinierius tvirtina: "Būtų aiškus pamišimo ženklas, jie kas tvirtintų, kad elektroninės smegenys galėjo atsirasti savaime, be jokio protoingų planuotojo. Bet ką reiškia jos, palyginus jas su gyvo žmogaus smegenimis? Tai tik juokingas vaiko žaislelis. Jei skaičiavimo mašina negalėtų atsirasti savaime, be planuotojo, tai kaip būtų galėjusi savaime atsirasti nors viena gyvo organizmo ląstelė, kurios nė iš tolo negalima lyginti su tobuliausia suplanuota mašina? Aš negaliu tikėti, nes mano protas mane verčia tikėti Dievu" (Hathaways).

Didysis gamtininkas Karolis Darvinas (1809-1882) laisvę Fordyceui kategoriškai pareiškia: "Niekad savo darbuose nebuvau ateistas, niekad neneigiau Dievo". Paklausi pradedantį protauti vaikėlį: "Ar tas laikrodėlis pats savaime atsirado?" Jis tuoj atsako: "Kaip jis atsiras savaime, be laikrodininko?" O sekretorė J. SURPLIENĖ tiki, kad net vis pasaulis savaime atsirado. Ar gali būti didesnis absurdas už ateizmą? Tai didžiausia mokslo ir logikos priešingybė. "Mokslininkai yra patys religingiausi žmonės" (Einšteinas).

(Bus daugiau)

Koplytstulpis Palangos šventoriuje, vyskupo M. Valančiaus pašventintas 1849 m., atnaujintas 1947 m.

Sovietų ministeris Argentinoje

Daug rašė spauda, o žydai surengė demonstraciją

Penkias dienas čia viešėjo Sov. Sąjungos užsienio reikalų ministeris Eduardas Ševardnadzė. Apie jį daug rašė Argentinos spauda, pabrėždama gruzinišką jo kilmę ir komunistinę jo ideologiją.

Ševardnadzė gimė 1928 m. sausio 25 d. Baigęs centrinio kompartijos komiteto mokyklą, 1957 m. tapo komsomolo sekretoriumi, sekančiais metais — Gruzijos kompartijos centrinio komiteto nariu, 1964 m. — Gruzijos ministerio pirmininko pavaduotoju. Būdamas jau ministru, 1965 m. išvalė savo krašą kompartiją, priversdamas atsistatydinti kompartijos vadovą. 1972 m. jis pats tapo Gruzijos kompartijos vadovu.

Būdamas Sov. Sąjungos užsienio reikalų ministru, Ševardnadzė dalyvavo Jungtinių Tautų sesijoje, Reagano-Gorbačiovo susitikime, Reikjavike, aplankė daug pasaulio šalių.

Sovietiniai disidentai, kurie daugiau žino apie Ševardnadzės veiklą, sako, kad jis yra įrenkęs vieną kalėjimą, kuriame žiauriai buvo kankinami kaliniai. Jis esąs apdovanotas pen-

kiais Lenino ordinais, socialistinio darbo didvyris. Moka tiktai gruzinų ir rusų kalbas.

Su Severdnadzės atėjimu į Kremlį politinėje sovietų arenoje vėl pasirodė gruzinai, kurių nebuvo matyti po gruzinų Džugašvilio-Stalino ir Beriojos mirties. Kremliuje vyravo rusai ir ukrainiečiai.

Gruzinai yra viena iš senųjų tautų. Ji buvo antroji priėmusi krikščionybę (pirmoji buvo armėnai). Pasak padavimo, gruzinai ir armėnai yra kilę iš brolių Karthlos ir Haig.

Gruzinai ir armėnai krikščionybę priėmė beveik 600 metų anksčiau nei Rusija ir Ukraina.

Severdnadzė turėjo pasitarimus ir su Argentinos prezidentu R. Alfonsinu, kuriam įteikė M. Gorbačiovo laišką. Pokalbiai sukosi daugiausia apie sovietų siekiamą nusiginklavimą, žmogaus teises, ekonominius klausimus, sovietines reformas.

Žydai, pasinaudodami Ševardnadzės apsilankymu, Buenos Aires mieste surengė demonstraciją, reikalaujančią Kremlį leisti emigruoti žydams iš Sov. Sąjungos.

P. Čiabis

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

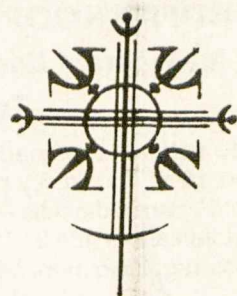
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

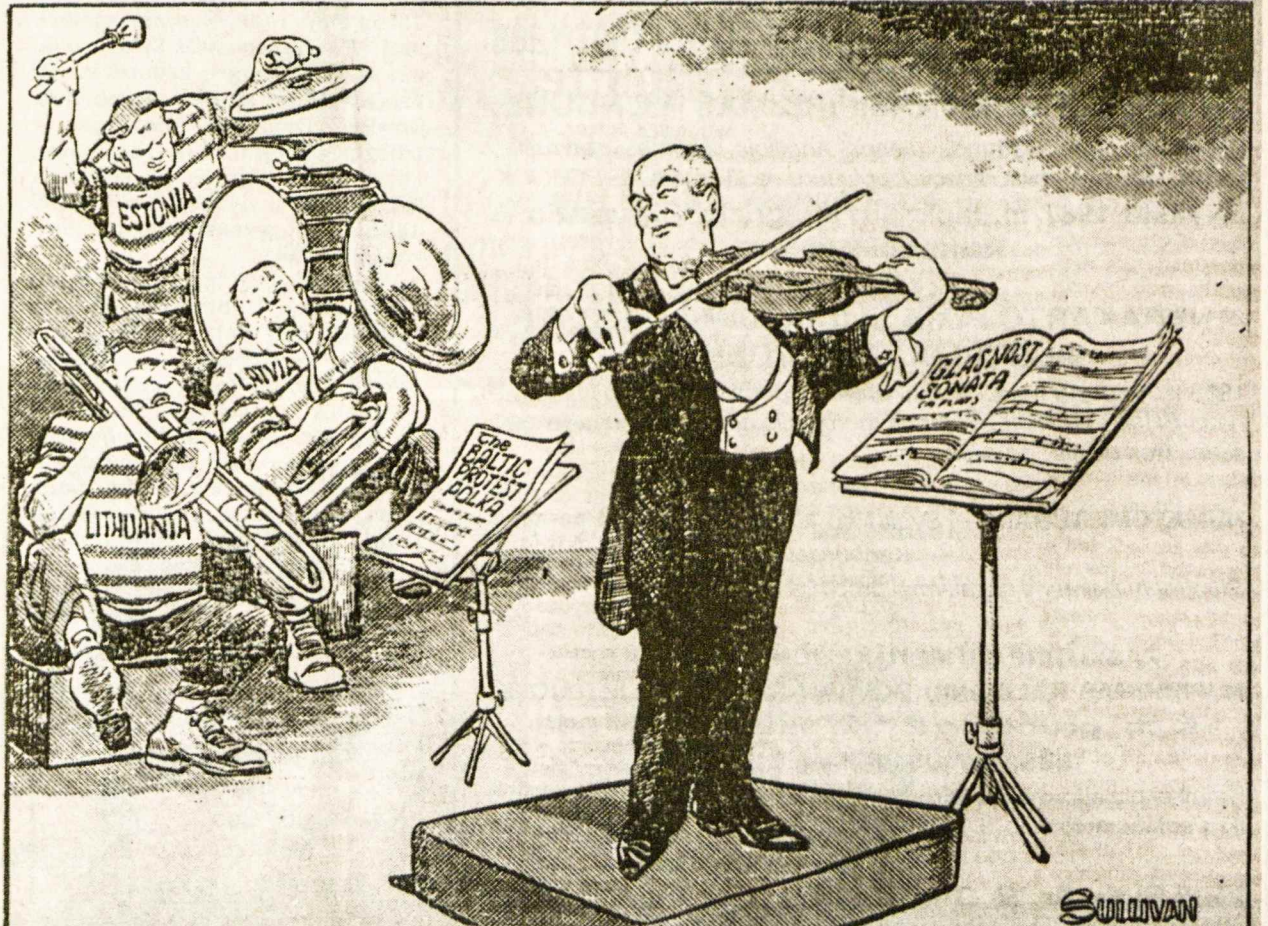
Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išeivijai!"**

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**Gery Loughheed
Funeral Home**

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

JAV-bių dienraštis "Worcester Telegram" 1987.VIII.25 išspausdino šią iliustraciją, vaizduojančią smuikinininką M. Gorbačiovą su "Glasnost" sonata ir Baltijos valstybes grojančias "Baltijos protesto polką". Tai padaryta, matyt, "Juodojo kaspino" dienos proga, kai buvo rengiamos demonstracijos Amerikos didmiesčiuose.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ATVIRI SABONIO ŽODŽIAI

Vilniškė "Tiesa" savo rugsėjo 22 d. laidos sporto skyriuje paskelbė Romos Grinbergienės pasikalbėjimą su Arvydu Saboniu, skirtą rusiškam laikraščiui "Sovetskij sport". Korespondentė krepsininką A. Sabonį, antrą kartą nutraukusį dešiniojos kojos Achilo sausgyslę, klausė: "Krepšinio mėgėjai niekaip nesupranta: kaipgi jūs neapsisaugojote nuo pakartotinės traumos, kaip jūs neapsaugojote? Daugeliui taip pat nesuprantama, kuriam galui jums prireikė vaikščioti laiptais po 23 valandas?" A. Sabonio atsakymas: "O kas turėjo mane apsugoti? Ir kaip? Juk aš ne mažytis, vedžioti už rankos — juokinga. Ieškoti kaltininkų nereikia. Pats kaltas. Jeigu kalte galima pavadinti neatsargų žingsnį. Tą vakarą man būtinai reikėjo paskambinti į Kauną. Palangos poilsio namuose, kur mes su gydytoju gyvenome, telefonas pirmame aukšte. Be to, anksčiau prieiti prie aparato ne taip paprasta. Daugelis skambina. Po 23 valandos, kai išjungiamas liftas, patogiau. Štai aš ir nuėjau. Paskambinau. O grįždamas ant atstuoto laiptelio suklupau. Neatkreipiau dėmesio, kad laiptelis nuskilęs. Koja netikėtai slystelėjo. Bandžiau išsilaikyti ant kitos, sušvyravau, ir visas kūno svoris perėjo ant tos, kurią reikia ypač saugoti. Štai ir viskas. O vienas jūsų kolega įsivaizdavo, kad aš vos nešokinėjau laiptais, ir būtent taip viską aprašė laikraštyje..." Mums, gyvenantiems Vakarų pasaulyje, keista, kad žiniams krepšininkui A. Saboniui, po svarbios operacijos sveikstantiam Palangos poilsio namuose, nebuvę parūpintas telefonas jo kambaryje. Nemažiau keistas ir keltuvas išjungimas valandą prieš vidurnaktį.

SPECIALI MOKYKLA

Speciali mokykla būsimiesiems Sovietų Sąjungos karininkams Vilniuje darbą pradėjo 1983 m. Jon priimtų devynias klases baigusių vaikinių, atvažiujančių iš visų Lietuvos kampelių, laukia sustiprintas rusų kalbos dėstymas su taip pat sustiprintu kariniu-fizikiniu paruošimu. Mokykla turi bendrabutį, iš kurio moksleiviams leidžiama išvažiuoti namo savaitgaliais. Larisos Serebrenikovos reportažą "Būsimoji profesija — kariškis" paskelbė "Komjaunimo tiesa" rugsėjo 16 d. laidoje. Rusė autorė pabrėžia, kad tai yra pirmoji tokia mokykla ne tik Lietuvoje, bet ir Sovietų Sąjungoje. Priimtieji moksleiviai dėvi juodą uniformą su raudonais atsiuvais, tokią pat kaip Suvorovo mokyklų kursantai. Reportaže minimos kai kurių mokyklos vadovų ir jų auklėtinų pavardės. Mokyklos direktorius yra V. Sochninas, jo pavaduotojas — plk. N. Martinecas, dėstytojas — N. Anatoljevičius. Pernai išleista pirmąją laidą sudarė 28 vaikinai, kurie buvo priimti į karo moky-

las. Vytautas Senkus įstojo į Ramiojo vandenyno jūrų mokyklą, Viktoras Krasavinas — į Kamyšino statybos mokyklą, Aleksandras Kurganovas tapo Charikovo tankistų mokyklos kursantu. Šiomet mokyklon buvo priimta beveik 100 moksleivių, o įstoti norėjo trigubai daugiau. Iš priimtųjų grupės pavardėmis minimi trys — Vytautas Kozlovskis, Gintaras Vainys ir Jurijus Jakšys. Mokyklos direktorius V. Sochninas nusiskundžia, kad mokykla vis dar neturi specialių savo patalpų ir netgi fizikos kabinetų. Lėšų skiriama pakankamai, tačiau daugelio reikmenų ir prietaisų negalima gauti parduotuvėse. Yra paruoštas naujo pastato mokyklai projektas, turėsiantis klases, kabinetus, dvi sporto sales ir bendrabutį, bet lig šiol nesutarta vieta statybai.

ARBATA BE ŠAUKSTELIŲ

Vilniškė "Tiesa" rugsėjo 24 d. laidoje cituoja ištrauką iš "Kauno tiesos" apie kauniečių susilauktą didelę problemą dėl mažo šaukštelio: "Ne vienoje Kauno įmonės, ir ne tik įmonės, valgykloje žmonės maisto arbatą... peiliais, nes čia nerasi šaukštelių. Kurgi jie dėjos? Pasirodo, milijonai šaukštelių guli 'Nemuno' metalo dirbinių gamybinio susivienijimo sandėliuose, tiksliai prekybininkams jie nepatinka. Tačiau prekybaltis darbuotojai nepraso: negalimkite, girdi, tokių šaukštelių, nes jie neturi paklausos. Tada jiems tektų atsakyti, kodėl nevykdo sutarties. Šaukšteliai prekybos bazėje masiškai išbrokuojami. Todėl jie, nors ir gaminami pilnu tempu, valgyklų salėse ne pasirodo..." Esą "Kauno tiesa" klausia: "Kaip atsikratyti to užburto rato?"

NEREGIAI KINO TEATRE

Šiaulių "Tiesos" kino teatre atliekami bandymai su specialia aparatu akliems. Neregams ji nesugrąžina regėjimo, bet leidžia, prisijungus miniatiūrinės ausinės, klausytis pasakojimo apie ekrane vykstančius veiksmus. Netrukus tokią aparatūrą įsirengs ir Šiaulių dramos teatro savo spektakliams. Šiaulių aklyčių valgykloje ir kavinėje yra įrengtas kalbantis valgiaraštis, akli klientus informuojantis apie patiekalus bei jų kainas. Surinkus specialų vidinio telefono numerį, galima sužinoti savaitinės spaudos ir literatūros naujienas. Lietuvos aklyčių draugijos pirm. J. Dzidolikas informuoja apie bandymus su "optinėmis knygomis", kurios normalų tekstą paverstų Brailio raštu.

MOLETŲ SUKAKTIS

Molėtai šiemet švenčia 600 metų sukaktį, kuriai specialia paroda centrinėje rajono bibliotekoje surengė kraštotyrininkai, sutelkę medžiagą apie darbo vėteranus, daug nuotraukų, atskleidžiančių senuosius ir dabartinius Molėtus. Parodos lankytojus su dabartiniais ir mirusiais Molėtų gyventojais supažindina nuotraukos iš šeimyninių albumų. V. Kst.

Lenkijos Vroclavo lietuviai, kuriuos 1987 m. vasarą aplankė išeivijos lietuvių vyskupas PAULIUS BALTAKIS, lydimas kun. EDUMUNDO PUTRIMO. Nuotrauka padaryta prie šventovės, kurioje buvo atlaikytos lietuviškos pamaldos vyskupo lankymosi proga

London, Ontario

PAŠVENTINTAS PAMINKLAS. Š. m. rugsėjo 26 d. klebonas kun. I. Mikalauskas, OFM, pašventino a.a. muzikui Jonui Petrauskui, mirusiam 1984 m., Šv. Petro katalikų kapinėse pastatytą paminklą, kurio pastatymu pasirūpino velionies žmona Eugenija. Ta proga įvyko ir atitinkamos pamaldos Šilvuos Marijos šventovėje. Sv. Mišias atnašavo kun. I. Mikalauskas. Po apeigų našlė pakvietė visus dalyvius pas save užkandži.

A. a. Jonas Petrauskas buvo baigęs Kauno konservatoriją ir grojęs pirmiauliuose lietuvių orkestruose, o Kandas Londone vadovavo beveik visiems čia veikusiems dainos vienietams, įskaitant ir parapijos chorą. Iki kun. B. Pacevičiaus atvykimo jis buvo lyg ir centrinis kultūrinės veiklos asmuo. Be to, jis čia buvo žinomas kaip labai gabus žmogus ir kaip nekompromisinis lietuvis patriotas. D.E.

Delhi, Ontario

KLB DELHI APYLINKĖS visuotinis susirinkimas įvyks lapkričio 8, sekmadienį, tuoj po pamaldų, parapijos saleje. Visus apylinkės lietuvius maloniai kviečiame šiame susirinkime dalyvauti.

Valdyba

IVARIŲ KŪRINIŲ PARODA. Kanados lietuvių katalikų moterų Delhi skyriaus valdybos suorganizuota meno ir rankdarbių parodėlė buvo labai įdomi rodinių gausumu ir įvairumu. Didžiąją šiuvinėti paveikslai (Stradomskienės, Zadurskienės, Alčiūnienės) stebino žiūrovus; taip pat — didelės megztos lovatiesės savo spalvų deriniais ir kiekebe (Alčiūnienės, Augustinavičienės), didelės megztos staltiesės (Augustinavičienės, Liutkienės); gražūs altorių užtiesalai (Stradomskienės); puikios juostos, stulos (Stančaitienės). Daug kas grupavosi prie meistriškai atliktų audimo pavyzdžių (Petraitienės, kuri yra gavusi daug premijų CNE ir kitur). Visi domėjosi p. Zadurskio medžio kopytelėmis, grožėjosi J. Rimkaus medžio šaknų dirbiniais. Jie atrodo lyg būtų patys išaugę iš medžio šaknų gyvulių pavidalais. Jei būtų panaudota kiek mažiau lako ant jų, tai tas įspūdis būtų dar stipresnis. Gražūs buvo vaikams megzti dalykėliai (Liutkienės). Šiaudinė skrybėlė padaryta p. Stančaitės viliojo tokią sau vasarai įsigyti. Vlado Vyto aliejiniai paveikslai labai patiko. Gailejoms, kad jis daugiau savo darbų neparodė. Svelnus megtiniais E. Kaveckaitės-Szalowskienės ir L. Vytienės; kruopščiai išbaigtos lėlės Mildos Garnelytės-Gordon. Domėjosi lankytojai ir paįsiba ant fajanos (Garnelenės), kuri buvo ištačiūsi keliolika lėkščių su vaisiais, gėlėmis, vaizdeliais. Tas menas nebuvo Lietuvoje žinomas.

Visi dalyviai galėjo daugiau darbų parodyti, bet gal kulkamas neleido. Visi dalyvavę šioje parodėlėje yra pagyvenę žmonės, per eilę metų tokiu menu besidomę. Kai jų nebebus, tai mūsų apylinkėje tas menas bus pamirštas, nes jaunieji jais nesidomi ir nenori jų mokyti. Tuo skundžiasi visų tautybių vadovai. Reikėtų stengtis, kad jaunieji bent audimo pramoktų, nes tai yra viena įdomiausių mūsų tautinio meno išraiškų. Lankytoja

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių studentų tautininkų korporacija "Neo-Lituania" savo suvažiavimus rengia kas dveji metai. Šiometinis rugsėjo 5-7 d.d. įvyko Union Pier vietovėje Mičigane, "Gintaro" vasarvietėje. Korporacija šiemet švenčia 65 metų veiklos sukaktį. Suvažiavimą įvadiniu žodžiu pradėjo valdybos pirm. Kazė Brazdžionytė. Vaclovas Mažeika perskaitė pastarųjų dvejų metų laikotarpįje mirusių aštuoniolikos korporantų sąrašą. Du mirę Lietuvoje, grįžę iš Sibiro tremties: "Neo-Lituania" steigėjų gretoms priklausęs Leonas Abaravičius ir paskutinis filisterių pirm. Domas Cesevičius. Mirusieji pagerbti tylos minute. Korporacijai šešiasdešimtpenkmčio proga Amerikos lietuvių tautinės sąjungos vardu sveikino vicepirm. Vida Jonušienė, raštu — "Naujosios vilties" red. Vytautas Abraitis, Antanas Diržys ir tautininkų Niujorko skyriaus pirm. dr. Jonas Lenkaitis. Filisteris Vytautas Kasniūnas skaitė pranešimą "Septintas apmąstymas arba tautinės evangelijos keliais". Valdybos pirm. Kazė Brazdžionytė, kalbėjusi apie nuveiktus darbus dvejų metų laikotarpyje, nusiskundė korporantų nerangumu. Esą kai kurie netgi neatsakydavo į laiškus. Išd. Arvydas Ignatonis pranešė apie pagerėjusią finansinę būklę, kai buvo gautas testamentinis filisterio Petro Stoncelio palikimas. Audronė Karalienė sutvarkė korporacijos "Neo-Lituania" įregistravimą Ilinoyaso valstijoje. Vytautas Račkauskas paruošė fondo projektą tautinei spaudai remti. Korporacijos išdais gaus mecenato Simo Kašeliūnio palikimą, kurio pagrindinė suma neličiam, o iš palūkanų skiriama \$600 premija metiniam "Dirvos" novelės konkursui.

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos valdybos pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas leidėjų vardu kalbėjo apie "Naujosios vilties" žurnalą. Jis džiaugėsi, kad mirusį red. a.a. Aleksą Laikūną, palikusį didelę spragą redakcijoje, sutiko pakeisti Vytautas Abraitis, redakcinę kolegiją įjungęs dr. Antaną Butkų, Algirdą Budreckį ir Stasį Santvarą. Bronius Tiškus supažindino su planuojamu leidiniu, kuriame bus aprašyta korporacijos dvidešimtmečio veikla. Dėl nesveikatos ir menko bendradarbiavimo iš leidinio komisijos pirmininko pareigų pasitraukė Bronius Tiškus. Sudaryta nauja komisija, kurion pirmininku įsigjungė Jonas Jukūnas, nariais — Vytautas Kasniūnas ir Antanas Juodvalkis. Bendradarbiauti žadėjo Bronius Tiškus, Antanas Valiukėnas, Vytautas Račkauskas ir Juozas Žemaitis. Rugsėjo 6, sekmadienį, Mišias suvažiavimo dalyviams atnašavo kun. Juozas Vaišnys, SJ, pamokslą sakęs apie lietuvių kalbos reikšmę lietuvių išlaikyme. Naujūn korporacijos valdybon netrūko jaunesniosios kartos atstovų, bet neatsirado vyresniosios kartos kandidato korporacijos tradicijoms prižiūrėti, kol pagaliau vėl buvo prišnekintas vyresniosios kartos atstovas Vaclovas Mažeika. Kartu su juo naujon valdybon išrinkti: Audronė Gulbinienė, Vida Jonušienė, Jurgis Lendraitis ir Algis Augaitis; tarybon — Edvinas Balceris, Rimas Bitėnas, Algis Jonušas, Antanas Juodvalkis, Jonas Jukūnas, Kazė Brazdžionytė, Indrė Toliuštė, Alvydas Arbas, Viktoras Stankus ir Arūnas Vaitekaitis.

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos valdybos pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas leidėjų vardu kalbėjo apie "Naujosios vilties" žurnalą. Jis džiaugėsi, kad mirusį red. a.a. Aleksą Laikūną, palikusį didelę spragą redakcijoje, sutiko pakeisti Vytautas Abraitis, redakcinę kolegiją įjungęs dr. Antaną Butkų, Algirdą Budreckį ir Stasį Santvarą. Bronius Tiškus supažindino su planuojamu leidiniu, kuriame bus aprašyta korporacijos dvidešimtmečio veikla. Dėl nesveikatos ir menko bendradarbiavimo iš leidinio komisijos pirmininko pareigų pasitraukė Bronius Tiškus. Sudaryta nauja komisija, kurion pirmininku įsigjungė Jonas Jukūnas, nariais — Vytautas Kasniūnas ir Antanas Juodvalkis. Bendradarbiauti žadėjo Bronius Tiškus, Antanas Valiukėnas, Vytautas Račkauskas ir Juozas Žemaitis. Rugsėjo 6, sekmadienį, Mišias suvažiavimo dalyviams atnašavo kun. Juozas Vaišnys, SJ, pamokslą sakęs apie lietuvių kalbos reikšmę lietuvių išlaikyme. Naujūn korporacijos valdybon netrūko jaunesniosios kartos atstovų, bet neatsirado vyresniosios kartos kandidato korporacijos tradicijoms prižiūrėti, kol pagaliau vėl buvo prišnekintas vyresniosios kartos atstovas Vaclovas Mažeika. Kartu su juo naujon valdybon išrinkti: Audronė Gulbinienė, Vida Jonušienė, Jurgis Lendraitis ir Algis Augaitis; tarybon — Edvinas Balceris, Rimas Bitėnas, Algis Jonušas, Antanas Juodvalkis, Jonas Jukūnas, Kazė Brazdžionytė, Indrė Toliuštė, Alvydas Arbas, Viktoras Stankus ir Arūnas Vaitekaitis.

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos valdybos pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas leidėjų vardu kalbėjo apie "Naujosios vilties" žurnalą. Jis džiaugėsi, kad mirusį red. a.a. Aleksą Laikūną, palikusį didelę spragą redakcijoje, sutiko pakeisti Vytautas Abraitis, redakcinę kolegiją įjungęs dr. Antaną Butkų, Algirdą Budreckį ir Stasį Santvarą. Bronius Tiškus supažindino su planuojamu leidiniu, kuriame bus aprašyta korporacijos dvidešimtmečio veikla. Dėl nesveikatos ir menko bendradarbiavimo iš leidinio komisijos pirmininko pareigų pasitraukė Bronius Tiškus. Sudaryta nauja komisija, kurion pirmininku įsigjungė Jonas Jukūnas, nariais — Vytautas Kasniūnas ir Antanas Juodvalkis. Bendradarbiauti žadėjo Bronius Tiškus, Antanas Valiukėnas, Vytautas Račkauskas ir Juozas Žemaitis. Rugsėjo 6, sekmadienį, Mišias suvažiavimo dalyviams atnašavo kun. Juozas Vaišnys, SJ, pamokslą sakęs apie lietuvių kalbos reikšmę lietuvių išlaikyme. Naujūn korporacijos valdybon netrūko jaunesniosios kartos atstovų, bet neatsirado vyresniosios kartos kandidato korporacijos tradicijoms prižiūrėti, kol pagaliau vėl buvo prišnekintas vyresniosios kartos atstovas Vaclovas Mažeika. Kartu su juo naujon valdybon išrinkti: Audronė Gulbinienė, Vida Jonušienė, Jurgis Lendraitis ir Algis Augaitis; tarybon — Edvinas Balceris, Rimas Bitėnas, Algis Jonušas, Antanas Juodvalkis, Jonas Jukūnas, Kazė Brazdžionytė, Indrė Toliuštė, Alvydas Arbas, Viktoras Stankus ir Arūnas Vaitekaitis.

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos valdybos pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas leidėjų vardu kalbėjo apie "Naujosios vilties" žurnalą. Jis džiaugėsi, kad mirusį red. a.a. Aleksą Laikūną, palikusį didelę spragą redakcijoje, sutiko pakeisti Vytautas Abraitis, redakcinę kolegiją įjungęs dr. Antaną Butkų, Algirdą Budreckį ir Stasį Santvarą. Bronius Tiškus supažindino su planuojamu leidiniu, kuriame bus aprašyta korporacijos dvidešimtmečio veikla. Dėl nesveikatos ir menko bendradarbiavimo iš leidinio komisijos pirmininko pareigų pasitraukė Bronius Tiškus. Sudaryta nauja komisija, kurion pirmininku įsigjungė Jonas Jukūnas, nariais — Vytautas Kasniūnas ir Antanas Juodvalkis. Bendradarbiauti žadėjo Bronius Tiškus, Antanas Valiukėnas, Vytautas Račkauskas ir Juozas Žemaitis. Rugsėjo 6, sekmadienį, Mišias suvažiavimo dalyviams atnašavo kun. Juozas Vaišnys, SJ, pamokslą sakęs apie lietuvių kalbos reikšmę lietuvių išlaikyme. Naujūn korporacijos valdybon netrūko jaunesniosios kartos atstovų, bet neatsirado vyresniosios kartos kandidato korporacijos tradicijoms prižiūrėti, kol pagaliau vėl buvo prišnekintas vyresniosios kartos atstovas Vaclovas Mažeika. Kartu su juo naujon valdybon išrinkti: Audronė Gulbinienė, Vida Jonušienė, Jurgis Lendraitis ir Algis Augaitis; tarybon — Edvinas Balceris, Rimas Bitėnas, Algis Jonušas, Antanas Juodvalkis, Jonas Jukūnas, Kazė Brazdžionytė, Indrė Toliuštė, Alvydas Arbas, Viktoras Stankus ir Arūnas Vaitekaitis.

Argentina

Šiometinė ateivių šventė Buenos Aires mieste pradėta rugpjūčio 30 d. pamaldomis ateivių šventovėje. Prieš Mišias įvairių tautybių jaunimas, pasipuošęs tautiniais drabužiais, prie altoriaus atnešė savo tautų vėliavas. Gimtosiomis kalbomis buvo skaitomos pamaldose dalyvaujančių tautybių maldos. Mišių koncelebracijoje su vietiniu vyskupu dalyvavo tautybių kapelionai. Salėje buvo surengti pietūs su menine programa, atlikta tautinių šokių grupių. Kelis lietuviškus tautinius šokius atliko Lietuvių centro ansamblis "Inkaras". Ateivių šventės savaitė užbaigta rugsėjo 4 d. ispanų klube surengta vakarinė, sutraukusia beveik du tūkstančius ateivių, kurių eilėse buvo ir apie 60 lietuvių, užėmusių du stalus. Prie garbės stalo sėdėjo Argentinos prez. R. Alfonsinas, vidaus reikalų ministras A. Troccholis, ateivių direktorius E. Iglesias su įvairių tautybių

atstovais. Lietuviams atstovavo Julius Mičiūdas ir Zeferinas Juknevičius. Pastarasis prez. R. Alfonsinui per jo sekretorių įteikė ispanų kalba išleistą "LKB kronikos" tomą.

Australija

Sydnejaus lietuvių klubo problemos buvo aptartos metiniam narių susirinkime rugsėjo 27 d. Posėdžiui vadovavo valdybos pirm. V. Bukevičius. Tylos minute buvo pagerbti metų laikotarpįje mirę klubo nariai steigėjai — Povilas Grosas, Romualdas Venclovas, Leonardas Karvelis ir Benius Šarkauskas, nariai — Vytautas Bernotas, Kazys Andriuška ir Antanas Talandis. Klubas, šiemet švenčiantis sidabrinę veiklos sukaktį, turi 625 narius, tačiau susirinkime dalyvavo tik 109. Revizorius Leonas Milašas pranešė, kad per metus buvo susilaukta \$33.800 gryno pelno, "Talkai" grąžinta \$30.000 — pusė gautos paskolos. Klubo nariams už procentines paskolas sumokėta \$20.603 palūkanų. Susirinkimo metu klubas nariams dar buvo skolingas \$406.000. Pirm. V. Bukevičius prisipažino, kad skola yra didelė, bet nariai dabar yra tikrieji klubo savininkai, šią instituciją pasiryžę išlaikyti lietuvių centru. Skolą tikimasi grąžinti per eilę metų. Valdyba stengsis pritraukti daugiau lankytojų, rasti daugiau klubo patalpų nuomotojų. Naujon valdybon pagal balsų daugumą išrinkti: J. Červinas — 329, P. Andriukaitis — 324, O. Kapociūnė — 320, S. Skorulis — 301, V. Bukevičius — 287, G. Dryža — 249 ir V. Kondrackas — 205.

Tautos šventė Melbourne lietuvių rugsėjo 6, sekmadienį, pradėjo pamaldomis Šv. Jono šventovėje, dalyvaujant lietuvių organizacijoms su vėliavomis. Su švente susietus pietus Lietuvių namuose surengė ramovėnai. Paskaitą skaitė ALB Melbourne apylinkės valdybos vicepirm. dr. Jonas Kunca, pagrindinį dėmesį skyręs lietuvių, latvių ir estų demonstracijoms rugpjūčio 23 d. sovietų okupuotose sostinėse. Valdybos pirm. inž. K. Lynikas pasveikino Melbourne lietuvių sporto klubo "Varpas" krepšininkus, išsikovojučius čempionų vardą Viktorijos valstijos trečiojoje grupėje. Meninę programą atliko: Brigitos Karazijienės vadovaujama "Gintaro" jaunųjų šokėjų grupė, solistai Vincas Danius ir Jurgis Rūbas, grupė "Šokdava" su savo vadove Dalia Antanaitiene ir vėl koncertuoti pradėjusi "Svajonių" trijulė.

Britanija

Tautos šventės minėjimą rugsėjo 5 d. Mančesterio lietuvių klube surengė vietinis DBLS skyrius. Paskaitą skaitė H. Vainėlis, peržvelgdamas lietuvių tautos nueitą kelią šimtmečius trukusioje istorijoje, pabrėždamas svarbiuosius įvykius ir tautai nusipelnčius asmenis. Patriotinius eilėraščius deklamavo M. Ramonas, J. Arbačiauskas ir A. Bruzys. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Mančesterio lietuvių sutvarkė savo skyrių Mostono katalikų kapinėse. Ten stovi paminklinis lietuvių kryžius, skirtas Mindaugo kriūko 1251 m. septynių šimtų metų sukaktį, primenantis ir prie paminklo palaidotus lietuvius. Lietuvių skyriaus tvarkytojams teko išskelti žemėn nugrimzdusį cementinį aptvarą, paviršių padengtį baltais akmenukais, kainavusiais apie 100 svarų. Aukos buvo renkamos Tautos šventės minėjime, bet jų nepakako išlaidoms padengti. Kapelionas kan. V. Kamaitis paramos tikisi susilaukti iš ten palaidotų lietuvių giminių ir bičiulių. Kapinių skyriaus sutvarkymu rūpinosi Mančesterio lietuvių Katalikų Bendrijos valdyba.

Gloucesteryje yra populiaru M. Gelvinauskienės įsteigta ir vadovaujama lietuvių tautinių šokių grupė "Baltija". Vasaros laikotarpyje "Baltija" turėjo du pasirodymus. Liepos 23 d. miesto savivaldybė "Baltiją" pakvietė atlikti dalį programos didžiausiame Gloucesterio teatre "Olympus". Mergaitės ten pašoko kelis tautinius šokius. Su jomis nusifotografavo burmistras A. Gravells. Miesto karnavale liepos 25 d. savivaldybė tautyboms parūpino sunkvežimį su platforma, kurią užpildė įvairių tautybių atstovai su savo tautinėmis vėliavomis. Lietuviams su Lietuvos vėliava atstovavo M. Gelvinauskienė ir O. Pūkienė, pasipuotusios tautiniais drabužiais.

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION

SPECIALIZUOTI TŪRAI 1987/1988

PRIEŠKALĖDINIS APSIPIRKIMAS LONDONE:

Septynios nepamiršamos dienos Anglijoje, lydimos patyruosios palydovės, mūsų biuro specializuotų tūrų vedėjos, ANNE POLOCK. Išvyksta 1987 m. lapkričio 30, grįžta — gruodžio 7. Kaina \$899.00 kan.

NEPAKARTOJAMA SLIDINĖJIMO IŠSKYLA Į AUSTRIJĄ — KITZBUHEL

1988 m. vasario mėn. 10-čiai dienų, lydimas slidinėjimo instruktoriaus BRIAN HARDIE, kelerius metus slidinėjusio Kitzbuehel garsoje "Red devils" grupėje.

NUMATOMI TŪRAI: — Sveikatos klubai — Pramoginiai laivai — Karibų salos — Pažintinės išvykos

Šiuo metu priimami užsakymai grupiniai ir individualūs.

PASKUTINĖ ŠIŲ METŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ BEI NUPIRKIMAS KALĖDINIŲ DOVANŲ GIMINĖMS LIETUVOJE: Š. m. gruodžio 27 iki sausio 12, 1988

UŽSAKYMUS PRIIMAME DABAR!

Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų įstaigoje nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 18.00 vakaro, šeštadienį nuo 11 v. ryto iki 14.00 v.p.p. šiuo adresu:

2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2559030

Minint Lietuvos krikščionybės sukaktį Klivlande, prie Laisvės paminklo vietinės parapijos choras gieda atitin- kamą giesmę, diriguojant muzikai K. KLORIENEI
Nuotr. V. Bacevičiaus

Ne kalinys, bet suvaržytas

Amerikietis, vedęs rusę ir apsigyvenęs Sibire

IGNAS MEDZIUKAS

Sibiras primena mūsų tautiečių tremties ir kančių vietą, pradedant caristinės Rusijos laikais, kad nepavykusių sukilimų dalyviai, o vėliau kovotojai dėl spaudos laisvės buvo tenai tremiami.

Prieš keliolika metų miręs Adomas Kupzikevičius (čika- giškių Leopoldo ir Vytauto tėvas) yra pasakojęs, kad jis, mobilizuotas į rusų kariuo- menę prieš I D. karą, pateko į Sibirį. Kartą jis ten sutikęs kaimietį, kuris savo išvaizda labai skyrėsi nuo vietinių gyventojų ir priminė jam lietu- vų ūkininką. Kartą jis sutiktą jį užkalbinęs lietuviškai. Ir ne- suklydo – nepažįstamas buvo tremtinys iš Lietuvos. O II D. karo stalininiai trėmimai pa- lietė daug nekaltų aukų – se- nelių, vaikų, moterų, kurių daugelio trūnijantys kaulai Sibiro taigose liudija apie mū- sų tautos tragediją. Dėl Sibi- ro baimės tūkstančiai, viską palikę, bėgo į vakarus, neži- nodami, kas jų ten laukia.

Amerikiečio vedybos

„Neseniai žurnale“ „People“ buvo aprašytas įdomus nuoty- kis: italų kilmės amerikietis Silvio Sclocchini (Scotty) sa- vo noru apsigyveno Sibire ne politiniais tikslais, bet... iš meilės. Prieš dešimt metų jis, kaip turistai, lankėsi Maskvo- je ir čia pirmąją dieną sutiko gražią blondinę rusaitę, anglų kalbos mokytoją, kuri pasi- siūlė būti jam vertėja, kai pa- stebėjo svetimą, apžiūrinė- jantį kepyklos langus. Tą die- ną jie kartu valgė pietus, pasi- keitė adresais ir susirašinėjo jam sugrįžus į Ameriką. Po tre- jų metų jis vėl atvyko į Sov. Sąjungą, po to – vėl ir vėl (sa- ko, jog tai buvę brangiai kainavę pasimatymai).

1981 m. jiedu atlikę daugybę formalumų ir užpildę daug an- ketų, susituokė vedybų biure Irkutske, Sibire, kur gyveno jo išrinktoji Lydija.

Scotty, dabar 66 metų pasi- traukę iš JAV kariuomenės re- zervo ir išėjo pensijon iš pa- sto tarnybos, kur dirbo kaip kompiuterių technikas. Jauna- vedžiai apskaičiavo, kad Ly- dijai bus sunku išvykti iš So- vietų Sąjungos, o taip pat ne- bus lengva pasiturinti gy- venti Filadelfijoje iš jo gau- namos pensijos. Todėl jiedu apsisprendė apsigyventi Ir- kutske. „Mano šeima iš pra- džių manė, kad aš esu išėjęs iš proto – pasakoja Scotty, – bet aš į tai žiūrėjau kaip iššūkį“. Lydija, 47 metų, turėjo kitas problemas. „Aš bijojau apie tai pasakyti savo motinai, ku- ri priklausė komunistų par- tijai, kad aš ištekau už svetim- šalio, dargi amerikiečio, nes ji yra kilusi iš tos generacijos, kuri mano – jei esi amerikie- tis, tai tuo pačiu ir šnipas“.

Naujakuriai Sibire

Jaunavedžiai Irkutske pirkę vieno miegamojo namus už 24,000 dolerių. Juos mano pa- didinti, kad jie geriausiai at- rodytu visame mieste, prista- tydami dar tris miegamuosius.

Prisiderinti prie naujų ap- linkybių amerikiečiui buvo ne- lengva: „Tai pakeitė mano ap- linką iš pagrindų, – pasakoja Scotty. – Aš čia neturiu laisvės, nors nesu kalėjime. Esu labai suvaržytas. Jeigu noriu keliau- ti toliau kaip 15 mylių, turiu paprašyti leidimo prieš 10 die-

nų. Mane aplanko kartą į mėn- sį milicija ir paklausia, kaip gyvenu, ar neturiu kokių nors problemų su kaimynais, ar man gyventi patogiu ir panašių dalykių visai bereikalingai. Jeigu man ko reikėtų, pats kreipčiausi į juos“.

Amerikiečio reikalavimai

Scotty yra dalyvavęs Paci- fiko mūšiuose II D. karo metu, taip pat ir Korėjoje, todėl pa- prašė, kad jam būtų leista pri- klausyti vietinei karių vete- ranų organizacijai. Būdamas didelis medžioklės ir žvejybos mėgėjas, galvojo sau: kodėl jam neturėtų būti leidžiama išvaikščioti Sibiro taigas? Kaip nuolatinis gyventojas, kodėl turi mokėti „Inturisto“ nusta- tytas kelionės kainas (dešimt kartų brangiau negu sovietų piliečiai). Jis pranešė sovie- tų valdininkams, kad liepos 4 d. (Amerikos nepriklausomy- bės dieną) ir kitomis šventė- mis, kaip draugiškumo ženklą, jis norėtų namo priekyje iš- kelti šalia sovietų ir JAV vė- liau.

Tokie nelaukti amerikiečio reikalavimai sudarė rūpesčių sovietų biurokratams. „Aš maniau, – sako jis – kad jie man pasakys: susipakuok ir išva- žiuok“. Bet pas jį atvyko 7 as- menų komisija išsiaiškinti jo problemų. Ir šandien Scotty yra narys (garbės) vadinamo- jo Didžiojo patriotinio karo veteranų ir gali sėdėti su ki- tais bei dalintis pasakojimais, prisiminimais iš praėjusio ka- ro. Kaip medžiotojų ir žvejų draugijos narys, jis gavo šau- tuvą medžioti Didžiųjų kačių rajone, netoli Baikalo ežero, ir praėjusį rudenį nušovė stirną.

Jo namo viduje nėra išvie- tės, nebuvo ir vandens, bet jis jau įsivedė vandenį iš mies- to vandentiekio linijos. Ta- čiau jo kaimynai turi semti vandenį, kieme, vartodami pumpą, ir iš gatvės žiemos me- tu, kai būna stiprūs šalčiai.

O kaip dėl vėliavų? Gal būt leis, jeigu jis jas pakabins ant žemų stulpų savo kieme!

Viskas svetima

Būdamas katalikas, jis pa- sigenda katalikų šventovės. Lankėsi vietinėje rusų orto- doksų šventovėje, kurioje žmo- nės gausiai rinkosi per Vely- kas, bet tai ne tas pats, į ką bu- vo įpratęs Amerikoje.

Jis negauna Vakaruose lei- džiamų laikraščių ir žurnalų. „Aš negaliu klausyti televizi- jos žinių, – jis pasakoja, – ir todėl gaunu skilvio žaizdas“.

Kai jis su žmona apsilanko JAV, stengiasi atsigrębti – su- žinoti, kas vyksta pasaulyje ir pasigardyti Amerikos maiti- ni (Irkutske mėnesinė mėsos norma – 1,5 svaro asmeniui, o sviesto – mažiau kaip 1 svaras). „Ar suprantate, ką aš duočiau už tuos sumuštinį!“ – sako Scotty.

Mažai pažįstama teritorija

Kaip svetimšalis, Scotty čia rado naują prasmę gyventi. Vi- sų pirma vedybos – antrosios vienam ir kitam. Jam patinka kaimynai. „Sovietų žmonės yra geri. Jie stengiasi susidary- ti gyvenimo sąlygas, nesiskiria nuo amerikiečių“, – sako Scot- ty. Jam patinka Sibiro grožis, labai mažai pažįstama terito- rija daugeliui pasaulio gyven- tojų. Jis pradėjo rašyti keletą straipsnių spaudai ir knygą apie savo patirtį.

„Prieš apsigyvendamas čia,

jaučiausi, kad senstu“, – jis pa- sakoja. „Jei išėjęs pensijon bū- čiau likęs gyventi Filadelfijo- je, mano gyvenimas būtų bu- vęs monotoniškas ir nuobodus. Čia aš pasidariau aktyvus: me- džioju, žvejoju, ir esu užsiėmęs kitais dalykais. Čia esu retas paukštis. Praėjusiais metais čia buvo sustojęs amerikiečių turistų autobusas. Keleiviai su vietiniais greitai susibiči- liau ir atsisveikindami gle- bėščiavosi. Tai buvo nepaprast- a scena. Gyventojai dažnai atveda pas mane savo vaikus pasilavinti anglų kalboje. Si- biras yra ideali vieta gyventi išėjus pensijon“, – baigia Scotty.

Dešimtmečiai jaunimo tarnyboje

Lietuvių skautų sąjungos Europos rajono vadui pensininko amžiaus sulaukus

„Ir išsiveži iš stovyklos pačia gražiausia kibirkstėlė tų laužų, tų gražių patriotinių pašnekesių, to broliškumo ir tų malonių lie- tuviškų dainų. Vienu širdyse ji užgesta, kitų – tik rusena, trečių- jų – užsikuria graži liepsna... Ir jie išeina tarnauti Dievui, tėvynei ir artimui. Išeina dirbti mūsų kra- sto laisvei...“

Taip rašė LSS Anglijos rajono steigėjas v.s. Kazimieras Vaitkevi- čius 1951 m. Šiandien čia norė- čiau kalbėti apie kitą Vaitkevičių – Steponą-Bronių, kuris dabar va- dovauja LSS Europos rajonui.

Sis Vaitkevičius gimė 1922 m. rugsėjo 9 d. Anykščių vls., Utenos apskrityje. Buvo vyriausias iš dviejų brolių ir dviejų seserų šei- mos. Pradinį mokslą ėjo Vaišvi- liškių-Storių pradžios mokyklo- je. Vidurinį mokslą pradėjo Anykš- čių progimnazijoje, kur įsijungė į skautų veiklą. Toliau mokėsi Utenos gimnazijoje, kurią baigė brandos pažymėjimu.

Labai norėjo įstoti į Vilniaus universitetą, bet dėl okupacinės vokiečių valdžios reikalavimų įvairių darbo prievolių atlikimo negalėjo. Baigęs mokytojų kursų, gavo jaunesniojo mokytojo pažy- mėjimą. Mokytojaus ir buvo Že- maitiškių mokyklos vedėju Šven- čionių aps. Vėliau persikėlė į sa- vo tėviškę – Vaišviliškių pradžios mokyklą, kurioje pats buvo mo- kėsis.

1944 m. rugpjūčio 4 d. peržengė Lietuvos-Vokietijos sieną su aša- romis akyse.

Karo pabaigoje atsirado Liube- ko mieste, išvietintųjų stovyklo- je, kurioje vadovavo lietuvių mo- kyklai ir kartu dėstė lietuvių kal- bą stovykloje veikiančioje teh- nikos mokykloje. Neatsiliko ir nuo kitos tuo metu vykstančios lietu- viškos veiklos stovykloje.

1945 m. gale šioje Liubeko sto-

vykloje suorganizavo mišrią Dr. Jono Basanavičiaus skautų drau- govę, kuriai vadovavo iki išvykimo Anglijon.

1947 m. balandžio 27 d. jis atvy- ko su pirmuoju išvietintųjų asme- nų transportu į Angliją. Čia jam teko dirbti Market Harborough pereinamosios stovykos virtuvė- je. Uždarius pereinamąją stovyk- lą, buvo paskirtas dirbti Peter- borough plytinėse. Ten dirbdamas mokėsi anglų kalbos ir są- skaitybos suaugusių institute. Išlaikęs valstybinius sąskaity- bos egzaminus, perėjo dirbti sta- tybos bendrovėn, kur ir dabar te- bedirba.

1948 m. spalio 13 d. susituokė su Olga Oleksiuk, kuri išmoko lie- tuvių kalbą ir niekas net nežino, kad ji nelietuvė. Susilaukė sūnaus ir dviejų dukterų.

Peterborough – rytinės Anglijos pakraščio mieste lietuvių tėra vos kelios šeimos. Nesant lietuviškos kolonijos ir jos veiklos, jis įsijun- gė į anglų katalikų skautų veiklą. 1962 m. baigęs Gilvelio kursus, ga- vo „Wood Badge“ ir perėmė skauti- ninko pareigas. Pterborough mieste skautams vadovavo nuo 1960 iki 1984 m.

1978 m. jis įsteigė Nottinghamo lietuvių skautų skiltį, o 1979 m. jo globoje atsirado Aušros Vartų Marijos židinio draugovė, kuriai jis vadovauja ir dabar.

LSS vadovybės 1978 m. buvo pa- keltas į paskautininkus, o 1982 m. apdovanotas LSS ordinu už Nu- opeklus, o anglų skautų sąjungos – „Long Service Decoration“ žy- meniu.

1981 m. S. B. Vaitkevičius buvo išrinktas Europos rajono skautų vadu, šiuo metu jis šiam rajonui vadovauja eidamas antrą kaden- ciją.

S. B. Vaitkevičius yra tikras skautiškos ideologijos žmogus.

Liturginių tekstų skaitovė KRISTINA JANAVIČIŪTĖ Lietuvos kankinių šventovėje Mississaugos mieste iškilmų metu
Nuotr. St. Dabkaus

Jam skautybė ir jos tikslai yra jo gyvenimo pagrindas. Tuos tikslus jis nuosirdžiai nori perduoti jau- najai kartai. Jo sugrįžimas į lie- tuvių skautų eiles atnešė atsinau- jinimą į LSS Europos rajono skau- tų eiles.

S. B. Vaitkevičius yra didelis mėgėjas lietuviškos spaudos. Jai rašo apie Europos rajono veiklą.

Be to, jis mieliai talkina ir kito- se organizacijose. Jam maloniau- sia yra D. Britanijos lietuvių ka- talikų bendrija – centro valdybos narys nuo pat įsisteigimo. Šiais metais krikščionybės iškilmėse

Romoje atstovavo Britanijos skau- tams.

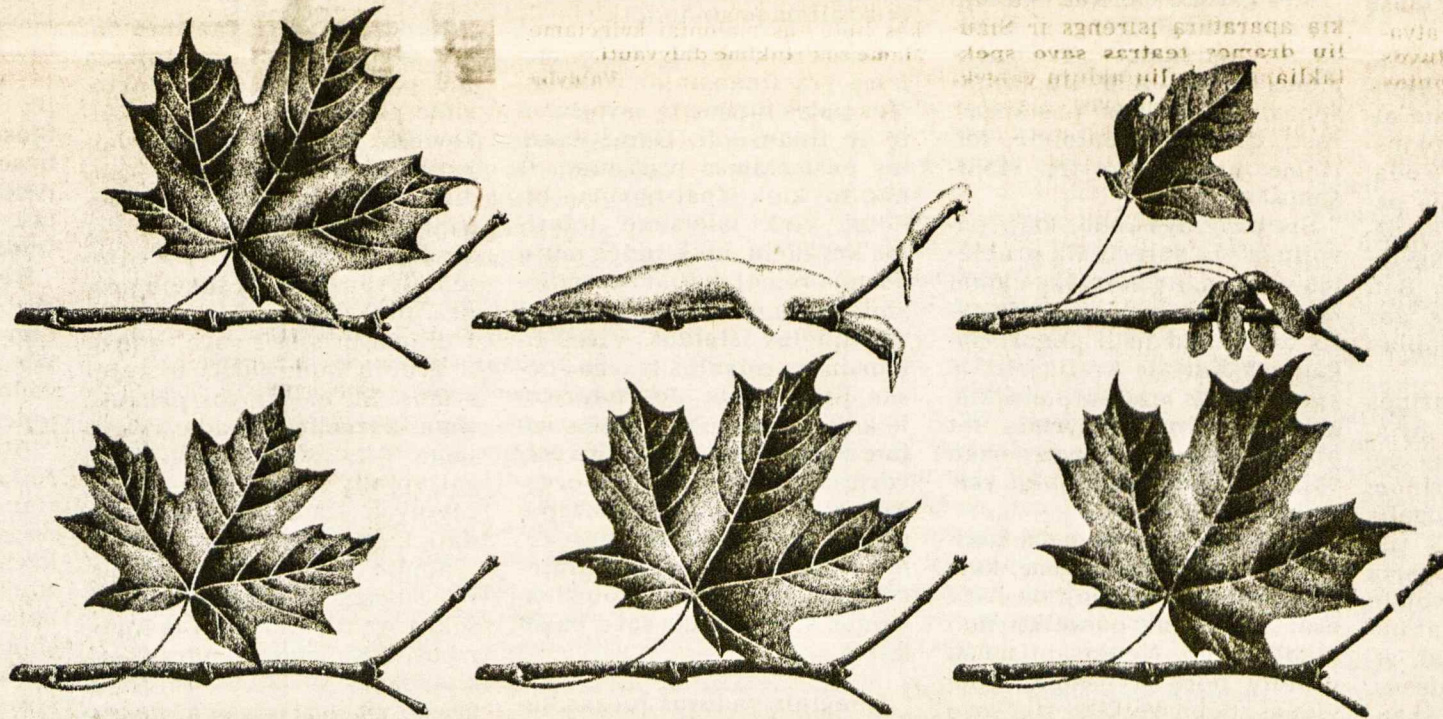
Mielasis skautininkas, sveikina- me su garbingu 65-rių metų am- žium ir linkime, kad palapinės miegmaišis, neatbaidytų nuo skau- tų stovyklų dar ilgus metus.

Stasys Kasparas

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraukiami seni PIGIA KAINA
P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174

Ar iš tikrųjų tai buvo ištisi metai?

Kanada, tavo lakštai jau čia.

Taupomieji Kanados lakštai (Canada Savings Bonds) pardavinėjami nuo spalio 26 d.

Palūkanos už pirmuosius metus – 9%.

Vienas asmuo gali pirkti jų iki \$75,000.

Taupomieji Kanados lakštai yra saugus, užtikrintas investavimas, garantuotas Kanados vyriausybės.

Jūsų lakštai yra iškeičiami į pinigus bet kada.

Pirkite lakštus bankuose, finansinėse bendro- vėse, pas investavimo tarpininkus, kredito unijose arba darbovietėse per algų taupymo planą (Payroll Savings Plan).

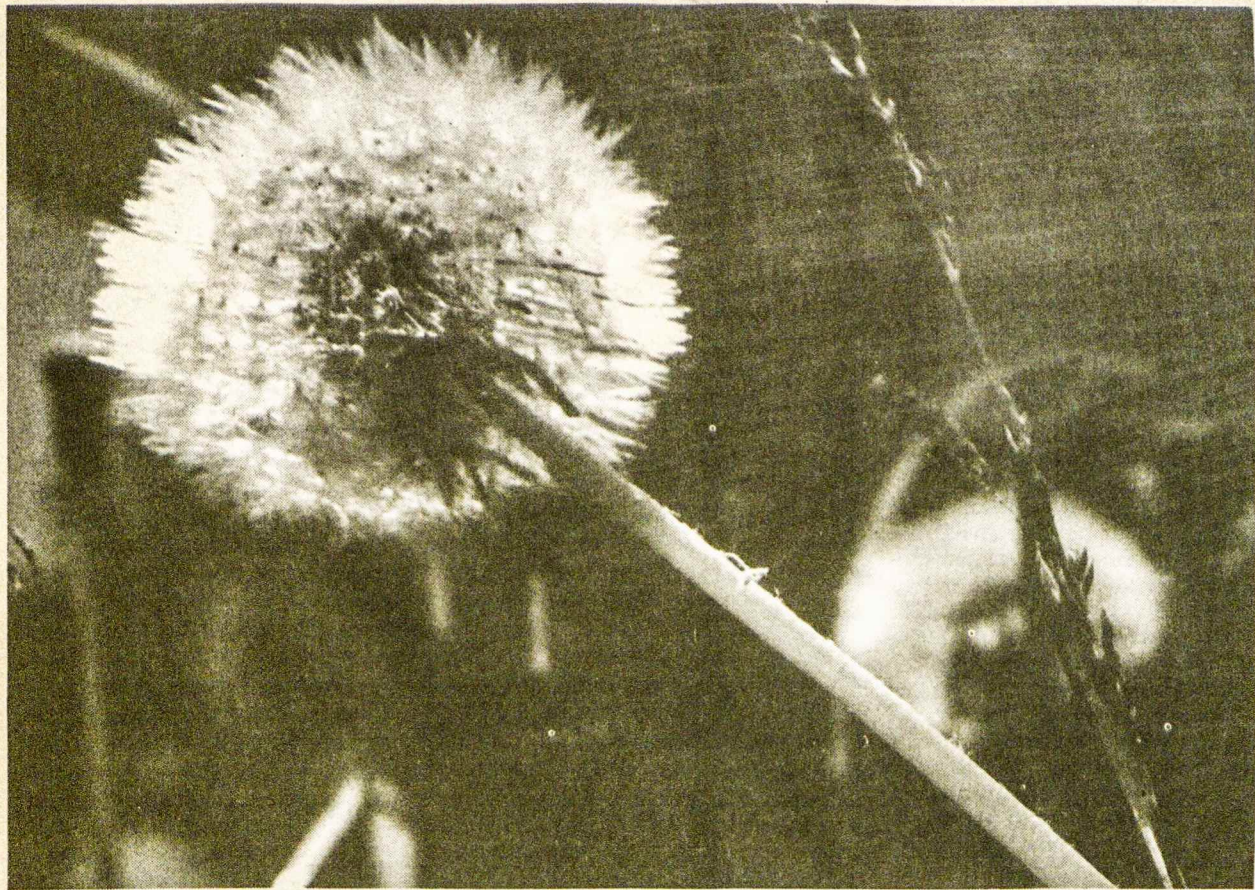
1980 metų (35 serija) lakštai baigiasi šiais metais, ir už juos nebebus mokamos palūkanos po 1987 metų lapkričio 1 dienos. Serija 1-34, išleista prieš 1980 metus, yra jau pasibaigusi, tad patikrinkite savo senus lakštus prieš investuodami pinigus į naują laidą.

Taupomieji Kanados lakštai parduodami tiksliai vieną kartą per metus ir yra gaunami ribotą laiką. Tad pirkite juos šiandieną.

Canada Savings Bonds

Canada

Švelni, bet trapi gėlė, kaip ir žmogaus gyvenimas

Nuotr. Vytauto Maželio

“Tarp ilgesio ir tėviškės”

Alės Rutos kelionės į Lietuvą įspūdžius peržvelgiant

VYTAUTAS A. JONYNAS

Kas beprisimins kada prasi-dėjo išeivių kelionės į paver-gtą tėvynę? Teisingiau — kada jos pagausėjo? Ar ne nuo 1967-68 m.? Juk ar ne “Expo 67” me-tais pasirodė kun. dr. F. Juce-vičiaus ilgėlesnis tokios keli-onės aprašymas?

Vienas dalykas tačiau neuž-ginčijamas: jei slapta šmukš-telėjusių Lietuvon pražvalgų netrūko, tai atviresnių išsipa-sakojimų spaudoje apie tas iš-vykas nesimatė. Žinoma, priva-čiai, savybėje žmonės daug ką sakė. Ir ką vežti ir kam kyšių duot — visus tuos techniškus dalykus. Drebėta prieš cerber-rius muitininkus, bučiuotasi ir verkta aerodromuose.

Taigi bus praėję dvidešimt metų, kai išeivija tais rūpes-čiais gyvena, tačiau niekas nėra šio sužeto giliau palietęs mūsų literatūroje, neaprašęs tų dalykų būsimųjų kartų labai ir apšvietai. Tą spragą pirmoji, atrodo, bando paša-linti Alė Rūta savo neseniai pasirodžiusia knyga: “Tarp il-gesio ir tėviškės”. Jos turinį kaip tik sudaro autorės keli-onės Lietuvon įspūdžiai, jau spausdinti iš dalies išeivijos periodikoje. Tik kur ir kada? To nepavyko išsiaiškint su mūsų bibliografinių leidinių pagalba. Tai leidinio yda, nes niekur jame nepaminiama ku-riais metais vyko aprašomoji penkių dienų viešnagė Lietu-voje. Iš to, kad vienur pasa-koma, jog autorei lankantis Vilniuje Alma Mater rūmai bu-vo remontuojami ruošiantis universiteto 400 metų sukak-čiai, atrodo, jog Alės Rutos kelionė įvyko 1978 metais, ne vėliau.

Iš kitos pusės, skaitytojas prisimena lyg per miglą, kad Alė Rūta puolė Lietuvos peri-odikoje visokie rašaliai. Tą pa-tvirtina B. Railos knygoj “Tave mylėti tegalima iš tolo” skyre-lis “Pokalbiai su Ale Rūta”, kuriame minima, kad Vytautas Užgiris priekaištavęs Rūtai (“Gimtas kraštas” nr. 1, 1965. I. 3), kad jinai (besarmatė) nu-sibeldus be leidimo ir “Inturis-to” palaiminimo į savo gimti-nę (Anykščių ir Rokiškio ra-jonus).

Kaip aiškėja skaitant knygą, nebeprimą kartą Alė Rūta yra šukuojama ir dergama tenykš-tėje spaudoje. Tiesą sakant, praplėsdamas spausdintą savo kelionės reportažą į atskirą, stambų (358 psl.) leidinį, Alė Rūta pasinaudoja ta proga at-sakyt į šmeižusiems ar jos tėvų garbę plėšusiems.

Kaipo publicistinis kūrinys, nepretenduojantis į grožines literatūros kategoriją, “Tarp ilgesio ir tėviškės” nepasižymi stiliaus prašmatnumu ar žo-dyno puosnumu. Tai tradicinis reportažas — sklandus, nuo-seklus pasakojimas pirmuoju asmeniu, laikantis chronolo-ginės įvykių raidos.

Žinia, aprašomoji buitįs ga-lėjo per tuos devynetą ar dau-giau metų būti pasikeitus ir gerąją ar blogąją pusę, bet, kaip liudija veikalo pavadinimas, autorei tie dalykai antra-eiliai. Už vis labiau rūpėjo jai išsakyti savo nostalgiją — tėviškės (netgi ne tėvynės) il-

gesį. Ir jinai tai atlieka labai paprastai, labai žemiškai, ge-rokai smulkmeniškai, pridėtu-me, pavaizduodama ką reiškia eiliniam išeiviui ryžtis aplan-kyti savuosius, gimines. Kiek tam prireikia nemigo naktų, nervų įtampos, lakstymo po krautuves, vaistines, pas akių specialistus. Kokius konflik-tus su ajatolinės psichikos pa-darais išsaukia kelionė pačioje užuomazgoje, ir koks nusi-vylimas apima turistą pačios išvykos viduryje, Vilniaus skersgatviuose, dolerinėse ar viešbutyje. Tiesa, Lietuvon važiuojančių tarpe pasitaiko ir mažiau emociung, verslo gyslele Dievo apdovanotų žmo-nių (A. Rūta pamini tokių spe-kuliančių būrelį), atliekančių savo keliones dalykiškai, ra-miai. Alė Rūta surėdyta kitaip, ir jos atvejis skirtingas dar ir ta prasme, kad jai teko gy-venti ne vien Kamajuose, sė-lių žemėje, bet ir Kaune, Klai-pėdoj, Vilniuje. Užtat nenuo-stabu, kad išvydusi tas vietas po 35 metų, neišvengiamai iš-nyra iš praeities užmiršti vaiz-dai, “kliokteli atsiminimų van-duo”. Labai dažnu atveju kon-trastas tarp to, kas sergėta at-mintyje ir kas yra tikrovėje iš-saukia pasibaisėjimą, kartėlio žodį, ir autorė pasirodo skai-tytojui kaip Priamas ant Tro-jos griuvėsių, visur tematąs vien niokonę. Išsaukia retoriškus klausimus:

“Argi Kaune buvo taip mūsų laikais, prieš karą? Ar tie toli-mesni nuo Laisvės Alėjos kvar-talai (Žaliakalnis, Alekšotas, Šančiai ir kitokie) buvo skur-dūs išvaizda, sukrypusių, vė-jo nupučiamų, pilkų namų, mažalangiai mizerijų mize-rijos?”

Į juos sąžinė verstų atsakyt taip, bet autorė palieka atvi-rus. Ar efekto dėlei, ar todėl, kad jinai pasimiršusi, kaip gy-venimas išeivio akis aptraukia romantiška valktim? Esama puslapių, kurių tonas perne-lyg egzaltuotas, sentimenta-lus, net “nelogiškas”. Autorės akis žvalgi, ji nė daiktelio ne-praleidžia nepamačius, bet ar nėra pertempimo, kai graude-namasi po tiek metų, jog nebe-liko senojo sodo (iškirsto ar šiaip iššalusio), nebėra suo-lelio prie tvenkinio, nėra velė-jimo lentos ir šulinio svirties, andai kyšojusios virš sodybos ir tiek metų sapnuotos.

Bet jei kartais atskiri epi-zodai padvelkia skaitytojui dirglumu ir pavargusia retori-ka, jei prailgsta ištęstumais, pernelyg “gaspados” reikalų išklostymu, — visumoj Alės Rutos knyga tobulai atkuria pirmąkart važiausio į TENAI širdies plakimo grafiką. Net kompozicine prasme esama ly-giašonio trikampio. Veikale yra 358 psl. Iš jų 65 skiriami kelionės pasiruošimo ir skry-džio per Atlantą aprašymui. Lygiai tiek pat prireikia at-sisveikinimų gaudulio ir grį-žimo namo aprašymui.

Leistina klausiti daug daly-kų. Ar buvo būtina autorei tiek gaišti prie išsipa-sako-jimo kaip į slėgę tėviškės ilgesys, kurį ji, poetizuodama, palygina su lelijos žiedu, kaip jai buvo sunku apsispręsti įsi-rašyti ekskursijon, kaip po to

jai gėlė į kulną viena sesė lie-tuvaitė (“Esu nusivylusi savi-mi; aš visai nepažįstu žmonių, su kuriais draugauju. Rašai, kad keliauji į Lietuvą. Keliauk sveika! Happy tomorrow. To-day's already shot!”).

Ar vertėjo autorei išsipa-sakot, kad jinai nebuvo skridusi Europon, kad nelankiusi solis-tų iš Lietuvos koncertų (nors ir nebarusi tų, kurie lankė). Ar vertėjo jai paminėti, kad pas ją buvojo emigrantologas V. Kazakevičius, kad kitas pi-lietis, klastingesisn, amalio-jęs jai esą Lietuvoj galima iš-leist jos knygas? Ar reikalin-gi visi tie “žinomi dalykai”, ypač samprotavimai apie ke-lionės prasmingumą, negyvai nučiupinėti išeivijos laikraš-čiuose?

Į visa tai tektų atsakyt — TAIP! Jie teikia skaitytojui galimybę nustatyti pasakoto-jos patikimumą, paruošia ji pa-čios viešnagės įspūdžių anali-zę. Net tokia detale, kaip eks-kursantų pasidavimas panikai, kad jų “DC 10” lėktuvėlis iš-sinarstys vos pakilęs, nušvie-dai, “kliokteli atsiminimų van-duo”. Labai dažnu atveju kon-trastas tarp to, kas sergėta at-mintyje ir kas yra tikrovėje iš-saukia pasibaisėjimą, kartėlio žodį, ir autorė pasirodo skai-tytojui kaip Priamas ant Tro-jos griuvėsių, visur tematąs vien niokonę. Išsaukia retoriškus klausimus:

Tas polinkis vėliau atsispin-dės jų santykiuose su pareigū-nais, viešbučių tarnautojais, muitininkais, vadovėmis. Nu-šviečia jų įtampa ir baimę, kuri galbūt kalta dėl atsiradusių spuogų. Ji pasireiškia tekste tokiom digresijom, kaip “žmo-nės kalba”, “pasakojama”, ku-riomis autorė perteikia kažką, kas jos pačios akimis neregėta, kas vien nugirsta.

Reikia, tarp kitko, pripažin-ti, kad pasakotojos santykiai su grupe labai glaudūs. Ne vien dalinamasi tarpusavy nu-girstais dalykais, bet juos jungia ir bendro žygio giminystė, kuri pasireiškia pačioje pra-džioje visiems vienbalsiai at-sisakius aplankyti kunigaikš-čių miestą Trakus, nes svar-biau giminės:

“Esminis kelionės tikslas — pamatyti žmones, ne tiek vie-tas, pastatus, miestą — rašo A. Rūta. — Svetimieji — susitin-ki, pasikalbi, atsiveikini — vėl pasilieki vienas ir jie nu-eina savais keliais. Giminės — visados pasilieka tavo mintyse ir tavo gyvenime... Giminės mane traukė ir gimtinę atva-žiuoti. Nors nei jie kvietė, nei kokių, “iškvietimų” dokumentų pildė, tik mano pačios ilgesys traukė juos į giminę, prie bendrojo mūsų kilties kamie-ro prisiglaust, to paties krau-jo balsas, to giminiško pože-minio kraujo balso įsiklausyt.” (Bus daugiau)

Atsiųsta paminėti

ELTA-PRESSEDIENT, 1987 m., 4 nr., 37 psl. VLIKo lešomis leidžia-mas žiniaraštis vokiečių kalba. Adresas: Franconville Str. 16, 6806 Viernheim, W. Germany.

PASAULIO LIETUVIS, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės leidinys, 1987 m. 8-9 (214-215) nr. Redaktori- — Bronius Nainys, leidėjas — PLB valdyba, administratoriai — Baniutė ir Romas Kronai. Metinė prenumerata — 12 JAV dol., Kana-doje — 15 JAV dol., pirma klase — 20 JAV dol. Adresas: Pasaulio lie-tuvius, 5620 S. Claremont Ave., Chi-cago, IL 60636, USA.

Amerikietis apie Baltijos valstybes

(Atkelta iš 6-to psl.)

Tavo straipsnis pasirodė vokiečių kalba, jis sukeltų daugelyje didelio entuziaz-mo, nes nevienas vokiečių žiū-ri į šias sutartis *juridiniu* at-žvilgiu ir dėl to baiminasi, nes teisė įpareigoja.

Taigi nors anksčiau ir pra-šei “griežtos” kritikos, bet aš jos negaliu pateikti, nes pri-tariu visom mintim ir laikau jas labai vykusiom. Realus yra Tavo žvilgis ir į lasvinimo atei-tį (p.19.20): laisvinimo eigos atsisakyti negalima, bet ši ei-ga bus labai lėta. Tai visiškai atitinka dabartinę pasaulio konsteliaciją. Mano būtų vie-nas tik pageidavimas, kad iš šio straipsnio, resp. kalbos, padarytum *platesnę studiją lietuviškai*, kurią galėtų pa-siskaityti mūsų jaunimas. Jam tuo nušviestum nevieną klau-simą ir išsklaidytum nevieną abejonę, nes jis vis dar tebe-galvoja senosiomis institucio-nalinėmis sąvokomis. *Jei pa-sisavintų funkcionalinę vals-tybės sampratą*, jam apsisprę-siti už laisvinimo kovą būtų žy-miai lengviau. Padaryki tai, mielas Broniau. Tai bus Tavo didelis indėlis į mūsų jauni-mo suaktyvinimą.

Turinio atžvilgiu Tavo kalba yra puiki. Idomu, kaip ji suva-žiavimo buvo sutikta? *Ar jie pastebėjo jos vertę? Ar nenu-klydo į šalutinius klausimus?*”

Grįžkime dabar vėl prie mums rūpimos knygos.

Po ilgos ir detalios motiva-cijos dokumentais, kad Balti-jos valstybės egzistuoja de ju-re, knygos autorius — tarptau-tinės teisės žinovas William Hough pareiškia: “Negalima pa-sakyti, ar Baltijos valstybės ilgainiui galėtų teisine pras-

me išnykti ir jų teritorija tap-tų Sovietų Sąjungos dalimi. Ta-čiau galima tvirtinti, kad tuo tarpu jos teisiškai neišnyko, kad Estija, Latvija ir Lietuva tęsia teisinę, bet okupuotą eg-zistenciją”.

Autorius tvirtą nusistaty-mą dėl JAV Baltijos valstybių aneksijos nepripažinimo su-drumstė Karlo Linno deporta-cija ir valstybės, departamen-to juriskonsulto Robinsono in-formacija teisingumo departa-mentui: “Estijos piliečio Kar-lo Linno deportacija neprieš-taraus Jungtinių Valstybių nuolatinei ir tvirto nusista-tymo politikai nepripažinti jėga inkorporavimo į Sovie-tų Sąjungą”. Autorius laiko Robinsono pareiškimą net tik nekorektišku, bet ir nesąži-ningu. Reikia atvirai pasaky-ti, kad šis valstybės departa-mento pareiškimas nulėmė Linno deportaciją ir meta tam-sų šešėlį ant JAV vyriausybės laikysenos. Autorius savo stu-dijoje tai labai gerai motyvuoja.

Savo galutinėje išvadoje au-toriaus prieštaraujančiai pa-brėžia, kad Amerikos teismai nepripažins okupanto privati-nės nuosavybės dekretų ir atsi-sakys repatrijuoti pavergtų tautų piliečius. Bendrai rei-kia pasakyti, kad knyga yra rimta studija ir turtingas do-kumentacijos bagažas.

William J. H. Hough, III, THE ANNEXATION OF THE BAL-TIC STATES AND ITS EFFECT ON THE DEVELOPMENT OF LAW PROHIBITING FOR-CIBLE SEIZURE OF TERRI-TORY. Reprint from New York Law School Journal of International and Comparative Law. Volume 6, Number 2, Win-ter 1985, p. 301-533. (Autorius yra New Hampshire vyriausio teismo juristas).

ANTANAS SIGMUNDAS

Muzikantas ant tilto

Buvo muzikantas liūdnas, nejaukus, Grojo jis, šokdino kaimus ir miestus. Jis karaliaus žemėj neturėjo diavato, Ant aukinio tilto pamary gyveno.

Jis turėjo žemėj begalinį turta, Sidabrinį smuiką, liūdesiu užburta.

Grojo jis prie miestų ir jų šulinių, Grojo jis ant tilto naktį tarp žvaigždžių. Smuikas jo raudovo kaip benamis vėjas, Šokdavo gražiausios vandenio nešėjos.

Jis turėjo žemėj begalinį turta, Sidabrinį smuiką, liūdesiu užburta.

Grojo jis pasaulius dvasių užburta, Grojo jisai miestuos dvidešimties ežerų. Miestams jis įsakė iš vandens iškilti Ir užburtom dvasiom ugnyje nemirti.

Jis turėjo žemėj begalinį turta, Sidabrinį smuiką, liūdesiu užburta.

Grojo jisai giriom ir gėlėm laukų, Grojo jis upelius ašarų karčių. Ką jis valgė gėrė, pasaka nesako — Tik naktį kaip vėlė dingdavo ant tako.

Jis turėjo žemėj begalinį turta, Sidabrinį smuiką, liūdesiu užburta.

Čikagiškio “Antro kaimo” aktoriai. Sėdi — prievaizdas Titus-Algirdas Antanaitis, klūpo — Vida Gilydydienė, stovi — Arvydas Vaitkus, Jūratė Jakšytė-Landfield, Edvardas Tuskenis, Eugenijus Butėnas, Indrė Toliušytė. Jie pasirodys Toronte 1987 m. lapkričio 8 d. Prisikėlimo parapijos salėje

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Šešių dailininkų naujos kryp-ties darbų parodą Australijos sostinėje Kanberoje spalio 8-11 d.d. surengė Hesley galerija. Pa-rodėje dalyvavo ir lietuvių dail. Lika Kraucevičiūtė-Gruzdėff, pa-teikusi aštuonis pastelės kūrinius muzikantų tema. Parodos lanky-tojai ir kritikai žavėjosi jos drą-siu bandymu pasvomis ir braižu išreikšti muziką.

Akademinis “Ateities” savait-galis, tapęs rudenine tradicija Či-kagoje, šiemet įvyks spalio 30 — lapkričio 1 d.d. Jaunimo centre ir Aiteininkų namuose Lemonte. Paskaitas sutiko skaityti: dr. Sau-lius Sužiedėlis iš Vašingtono, čika-gietis prof. dr. Bronius Vaškėlis, linojaus universiteto lituanisti-kos katedros vadovas, svečiai iš Kanados — prof. dr. Romas Vaš-tokas ir rašytojas Juozas Krali-kauskas.

Dail. Carol Poshka (Poškaitės) tapybos, keramikos ir medžio skulptūrų parodą, pasibaigusią 8. m. rugsėjo 14 d., P. Korėjos sos-tinėje Seoule surengė Tautinis modernaus meno muziejus. Daili-ninkė yra lietuvių kilmės ameri-kietė, P. Korėjon atvykusi su Full-brighto stipendija gilinti studijų pas žymiuosius dailininkus. Ji ypač domėjosi senoviską korė-jiečių keramika. Pirmąją jos dar-bų parodą Seoule 1986 m. pavasa-rį surengė Amerikiečių kultūros centras. Yra baigusi Čikagos me-no institutą bakalaurs diplomu, Cranbrook meno mokyklą Miči-gane — magistrės diplomu, dailę studijavusi universitetuose. Gy-veno Rockforde, savo studiją tu-rėjo Wisconsin valstijos White-water miestelyje.

Konkursinę portretų parodą surengė New South Wales vals-tijoje veikianti Australijos dai-lės draugija “The Doug Moran National Portrait Prize Limited”. Paroda susilaukė daugiau kaip tūkstantčio portretus kuriančių tapytojų, kurių eilėse buvo ir Sydnėje gyvenantis dail. Vladas Meškėnas, gimęs 1916 m. vasario 17 d. Kaukaze, studijavęs Kauno meno mokykloje, Australijoje kuriantis tik portretus. Parodo-jė buvo atrinkta baigminė konkur-so dalyvių grupė, kurion įsijungė 30 geriausių portretistų. Ton gru-pėn su savo portretu “Donald Friend” pateko ir dail. Vladas Meškėnas. Jie visi gavo po \$3.000. Baigminės konkurso grupės su-kurti portretai bus rodomi visuose Australijos miestuose sureng-tose parodose. Joms pasibaigus, bus išrinktas geriausias portre-tas iš 30 premijuotų, apkeliavu-sių Australijos miestus. Laimė-tojai tada teks galutinė \$100.000 konkurso premija. Ją paskirs dai-lės specialistai iš JAV, Britani-jos ir Sovietų Sąjungos. Pastaro-sios atstovu minimas Vilniaus dai-lės instituto prof. Gediminas Jo-kūbonis.

Dešimtoji lituaninė Broniaus Jonušo stipendija šiemet paskirta trim čikagiškių Irenos ir Juozo Polikaičių šeimos atžalom — duk-rai Rimai, sūnams Dariui ir Aud-riui. Metinę \$1.000 stipendiją sa-vo vyro kompozitoriaus ir diri-gento Broniaus Jonušo atminimui yra įsteigusi velionės našlė Emi-lija Jonušienė, Omahoje turinti gražiai įrengtą senelių prieglau-dą, kuri laikoma viena geriausiųjų Nebraska valstijoje. Gautą pelną ji panaudoja lituanistinei stipendijai, lietuvių instituci-joms ir aplamai lietuviškiems rei-kalams. Kadangi ši kartą stipen-dija buvo paskirta trim lietuviška veikla pasižymėjusiem jaunuo-liam, E. Jonušienė ją nuo \$1.000 padidino iki \$1.500. Kiekvienam teks po \$500. Darius ir Audrius Polikaičiai studijuoja elektros inžineriją Ilinojaus technologij-jos institute. Darius siekia dok-torato, Audrius — magistro laips-nio. Abu yra baigę Pedagoginį lituanistikos institutą, dėsto muziką ir dainavimą aukštesnio-joje K. Donelaičio mokykloje ir lituanistinėje Marquette Parko mokykloje. Sesuo Rima Polikaity-tė šiemet pradėjo studijas Čika-gos Šv. Ksaverio kolegijoje, lan-ko Pedagoginį lituanistikos ins-titutą. Stipendiją laimėjusi tri-julė yra ateitininkai, dalyvaujan-tys stovyklose, pasižymėję muzi-kine veikla. Jie yra sudarę Poli-kaičių kvartetą, kurin įjungtas ir jauniausias brolis Marius. Dainas kvartetui kuria Darius, suorkest-ravęs kelis šokius VI-jaui tautinių šokių šventei Kanados Hamiltone 1988 m. vasarą. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga yra išleidusi Da-riaus dainų plokštelę.

Centrinė Pakruojos biblioteka savo lankytojus pakvietė į Taline gyvenančio estų dailininko Lem-bito Lichmuso knygženklių paro-dą, Lietuvoje surengtą pirmą kar-tą. Jo knygženkliai, sukurti me-džio raizinio technika, yra skirti žymiesiems Estijos meno ir moks-lo veikėjams, dailininkams.

Klaipėdiečio dail. Algirdo Boso skulptūros ir medalių parodą su-rengė Klaipėdos parodų rūmai. Jo savitas požiūris į žmogų bei jį su-pančią aplinką atsispindi skulptū-rose “Rytas”, “Pusiaukelėje”, “Metamorfozė” ir “Žiogas”. Dail. A. Bosas dabaliaus yra įamžinęs istorines datas, miestus, žymiuo-sius veikėjus — Martyną Mažvy-dą, Kazimierą Būgą, Miką Pet-rauską, Vytautą Mačernį, Balį Buračą, Stasį Krasauską, Stasį Ušinską. Parodoje buvo išstatyti medalių ciklai “Nikė” ir “Veng-riški motyvai”.

Akmens amžiaus gyvenvietė 1978 m. buvo rasta prie Kretuono ežero Švenčionių rajone. Tą 1,4 ha ploto gyvenvietę, priklausanti antrajam-trečiajam tūkstantme-čiui prieš Kristaus gimimą, buvo aptikta apželdinant rytinę Kre-tuono ežero pakrantę. Radinį sep-tynerius metus tyrė Lietuvos mokslo akademijos istorijos in-stituto ekspedicijos, vadovauja-mos archeologo Algirdo Girinink-o. Pirmiausia buvo rasta vertin-gų šukių, darbo įrankių, sudėlė-jusių akmens amžiaus medinių pa-statų dailių. Tada kilo mintis se-novinių namų įieškoti šalia slūg-sančiame durpyne. Čia archeolo-gai ir aptiko pirmąjį akmens am-žiaus pastatą — nuo akmeninių pamatų kylančias dvi eiles rąstų. Viduje buvo keletas kambarių su židiniiais, prie jų išmėtytais dar-bo įrankiais. Kiekviename kamba-ryje rasti vis kitos paskirties darbo įrankiai, įtaigojantys darbo pasidalijimą, turtinę ne-lygybę. Šalia namo židinių ar-cheologai surado savotiškus ka-pus, kuriuose buvo palaidotos vien tik žmonių galvos. Prie jų nebuvo rasta jokių kitų žmogaus kūno liekanų. Chemikai aptiko tik sudėgusių kaulų pelenų. Pa-daryta išvada, kad mūsų protė-viai dar akmens amžiuje degin-da-vu mirusius. Iš kitur gyven-vietėje užtikty kaulų liekanų Vilniaus universiteto anatomi-jos katedros specialistai nustatė, kad pirmieji Kretuonos gyvento-jai susilaukdavo žilos senatvės. Rasta ir gintaro papuošalų — saulę vaizduojančių skridinelių. Specialistų nuomone, jie sukurti dabartinės Latvijos teritorijoje, kur akmens amžiuje buvo Lubano žemumos gintaro apdirbimo cen-tras. Neaptikta nė vieno gintari-nio papuošalo, pagaminto Balti-jos pajūryje. Atrodo, kaimynus tada skyrė ne tik materialinė kultūra, bet ir karo ugnis.

Tokią mintį patvirtina kasinė-jantiems archeologams iš po žemi-nių staiga išniręs gilus griovys, už jo kylanti medinių rąstų siena, išvarpyta strėlių antgaliais. Bu-vo nustatyta, kad tokie įtvirtini-mai trimis juostomis supo visa Kretuono ežero įlankos pakrantę. Tad pirmą kartą Lietuvoje buvo surasta ir akmens amžiaus tvir-tovė, kurios nematyti, nes viskas paslėpta po žeme, užkonservuota. Archeologų Algirdo Girininko vadovaujamos ekspedicijos per septynerius metus ištyrė tik dvi-dėšimtąją dalį archeologinio pa-minklo 1980 m. pripažinto 1,4 ha ploto. Tada archeologinė Kre-tuonos gyvenvietė ištiko skaudi nedalia: vėlyvą 1986 m. rudenį dalis paminklo ploto buvo užarta, o 1987 m. gegužės 12 d. užsodni-ta mišku. Sunaikinta 0,9 ha ar-cheologinės gyvenvietės kultūri-nio sluoksnio pietinėje pamink-linėje teritorijos dalyje. Kaltė tenka Kretuonų kolchozo valdy-bos pirm. R. Čeponiui, Švenčio-nių rajono žemėtvarkininkams ir miškotvarkininkams. Šių metų vasarą archeologui A. Girinin-kui teko organizuoti Lietuvos istorijos kultūrinių ekspedi-cijas gelbėti užtartam ir užsodin-tam dideliame akmens amžiaus plote, kol išjudintame kultū-riniame sluoksnyje dar nėra žu-vę visi ten palikti radiniai ir kaulai. Diskusijose spaudoje pri-kenama, kad akmens amžiaus pa-minklais nusėta ir kultūrinė pie-va, dabar tapusi kolchozo ganyk-la, net ir prie jos esanti kalvė, pavasarį užsėta kukurūzais. Kri-tikai reikalauja nedelsiant nusta-tyti ribas ir visas tokias vietas Kretuonų kolchoze paskelbti ar-cheologiniams draustiniais. V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 7 1/4 %	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 7 1/4 %	nuo 11 %
1 metų term. indėlius 7 1/4 %	Sutartinės paskolas
2 metų term. indėlius 7 1/4 %	nuo 11 %
3 metų term. indėlius 8 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 9 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 9 1/4 %	1 metų 10 1/4 %
3 metų GIC-met. palūk. 9 3/4 %	2 metų 10 3/4 %
1 metų GIC-mėn. palūk. 8 %	3 metų 11 %
RRSP ir RRIF (pensijos) ... 7 1/2 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP-1 metų term. ind. ... 8 1/2 %	1, 2 ir 3 metų 9 3/4 %
Specialią taup. s-tą 7 %	Draudžiame asmenines ir sutar-
Taupomąją sąskaitą 6 %	ties paskolas iki \$15,000 ir narių
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7 %	gyvybę iki \$2,000 už santaupas
Kasd. pal. čekių sąsk. iki .. 5 1/4 %	laikomas šerų, čekių ir taupymo

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir keliolikių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai opsiastai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES 1567 Dundas St. W.
Real Estate & Insurance Ltd. Toronto, Ontario
Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

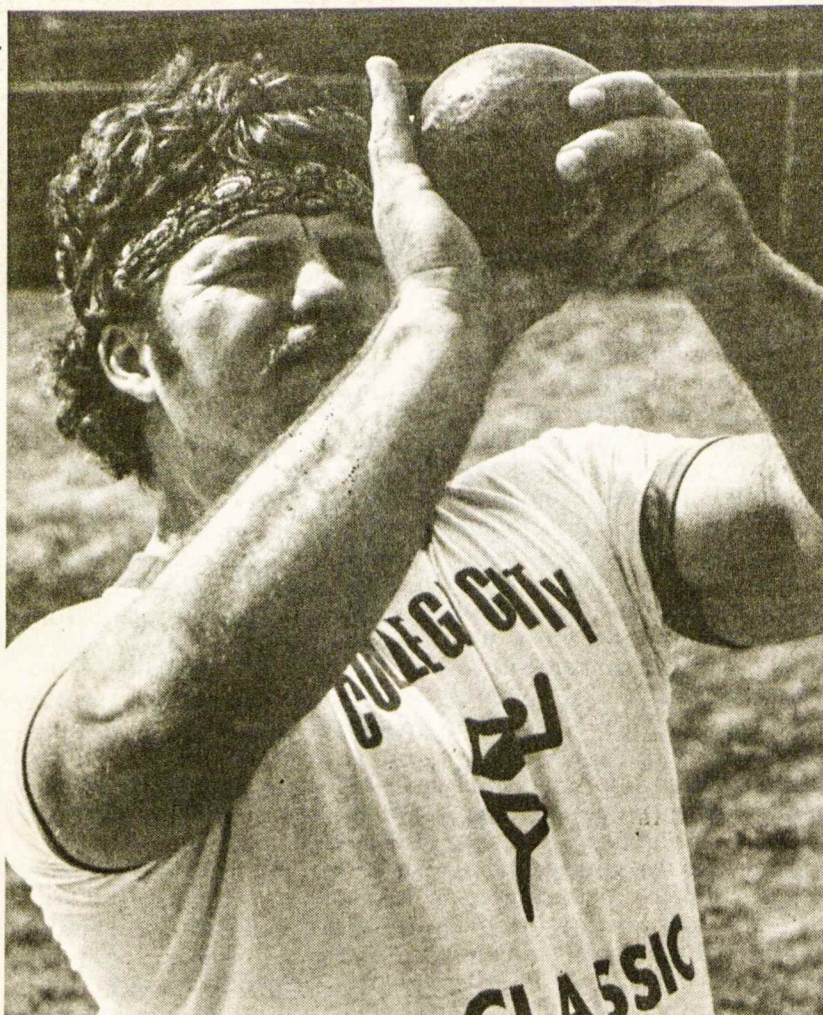
AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymai ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PASIRINKITE SAU NAMĄ -
SU
* patyrusiu atstovu
* sąžiningu patarnavimu
* asmeniniu patarimu
ANTANAS GENYS

RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
telefonas 279-4371
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

ARVYDAS BARKAUSKAS, Ontario Londono lietuvių sporto klubo "Tauras" narys, pasižymėjęs rutulio stūmimo

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

siekių, bet dėl noro sustabdyti 4.200 mažųjų pašto skyrių perdavimą įvairioms krautuvėms. Jis, žinoma, nutylėjo, kad dabar tuose skyriuose prie langelių sėdintis paštininkas gauna \$13.43 už darbo valandą, o krautuvė tarnautojai sutinka dirbti už gerokai mažesnę atlyginimą. Kanados paštininkų algoms padengti reikia net 70% jų uždirbamų pajamų, o krautuvėms atiduotų skyrių – tik 15-20%. Nenuostabu, kad valdinė Kanados pašto bendrovė vėl nori pabranginti pašto paslaugas nuo 1988 m. sausio 1 d. Vietinėms ženklams tada reikės 37 centų, laiškas į JAV – 43, užjūrin – 74. Atitinkamai pabranginamos ir kitos siuntos. Stebėtis verčia faktas, kad laiškei iš JAV kanadiečius pasiekia už 22 centus, tiek pat kainuodami ir adresatams JAV. Kanadiečiai dar prisimena laikus, kai vietiniams ir laiškas į JAV užtekavo 17 centų Kanados pašto ženklo. JAV paštas nedaug tepabrango iki 22 centų, o Kanados – už vietinius laiškus šoktelėjo iki 36 centų, už laiškus į JAV – net iki 42 centų. J. C. Parrotas melagingai šneka apie savo pastangas apsaugoti darbą paštininkams, kurie dirba prie langelių mažuose skyriuose, numatytoje perduoti privačioms krautuvėms. Pašto vadovybė yra užtikrinusi, kad nei vienas paštininkas nepraras darbo su turėtu atlyginimu, tik bus perkeltas į didesnius pašto centrus.

Problema sudaro mažuose skyriuose prie langelių dirbančių paštininkų nenoras grįžti į centrą prie laiško skirstymo, kur dirba 17.000 pašto tarnautojų pamainomis. Skyriuose prie langelių yra reguliarus dieninis darbas. Spaudoje pasigirdo tokių tarnautojų balsų, centrą siuntoms skirstyti pavadinusi kalėjimu. Tarp Kanados pašto unių pasiektas susitarimas šį kartą leido nestreikuojantiems tarnautojams peržengti streikuojančios unių piketuotų liniją. Paštas taipgi pasisamdė laikinų darbininkų streikuotojams pakeisti, jiems mokėdamas pradinį valandinį \$13.25 atlyginimą. Tų streiklauičių eilėse buvo jaunas elektros inž. B. Savickis, prieš porą metų baigęs Toronto universitetą, lig šiol negavęs darbo su tinkamu atlyginimu savo specialybėje. Jam laikinis valandinis \$13.25 atlyginimas pašte prie laiško skirstymo atrodė viliojantis. Siuntų skirstymo centro jis nevadina kalėjimu. Spaudos atstovams inž. B. Savickis teisinosi: "Aš įsiekiau darbo ir noriu dirbti, o jie nori streikuoti..." Viešosios nuomonės tyrimus paštininkų streiko klausimu Gallupo institutas atliko dar vasaros mėnesiais, kai buvo tik kalbama apie streiko grėsmę. Tada 57% apklaustų kanadiečių pasisakė už streiko teisės atėmimą Kanados pašto tarnautojų unioms, streikams pritarė 43%, bet už palikimą streiko teisės griežtai kovojo tik 24%.

Kanados pašta smaugia unių dėka išsikvototi pasakiški paštininkų atlyginimai. Prieš streiką oficialiai buvo kalbama apie valandinį \$13.43 atlyginimą, kuris iš tikrųjų su pensijomis ir visais kitais priedais siekia \$24.89. Vien tik atlyginimams padengti paštu kasmet reikia apie \$2,5 bilijonų. Išlaidas sumažinti pašto vadovybė nori pigesnių dalinių darbininkų pasamdymu, suvaržymu brangių antvalandžių. Tokias pastangas trukdo unių išsikvotos nuolaidos, reikalaujančios sergancius tarnautojus pakeisti antvalandžiais normalų savo darbą atlikusiems tarnautojams. Viskas taip sujaukta, kad dabar kartais atlyginimo už antvalandžius susilaukia ir jų nedirbę nariai. Nuostolių nešančių darbų atlieka brangus pašto tarnautojas, neužsidirbantis savo uždarbio, bet jo perkelti kiton vieton neleidžia unija. Pašto vadovybė netgi neturi teisės tikrinti paštininko darbingumo, pareikšti protesto dėl jo nepakankamo darbo. Laikraščių vedamuosiuose teisingai pastebima, kad Kanados paštas daug kam primena gerovės pašalpas savo tarnautojams da.ijančią instituciją, o ne valdingą bendrovę, kuri turėtų išsilaikyti uždarbio lėšomis.

Paštininkų streikas pasibaigė, o darbas ir vėl atliekamas vėžio žingsniu, kuris dabar bus labiau jaučiamas negu anksčiau. Mat J. C. Parrotas žada testį grąžinimu darban neužbaigtą kovą sustabdyti mažųjų skyrių perdavimą privačioms krautuvėms. Sekančiame dešimtmetyje paštas panašiai planuoja pasiegti ir su 5.200 savo skyrių mažose kaimų vietovėse. J. C. Parrotas vėl rauda, kad tie skyriai bus uždaryti ir kad dėl to nukentės mažųjų vietovių gyvenčiai. Iš tikrųjų skyriai nebus uždaryti, tik perduoti mažiau kainuojančiai privačiai iniciatyvai.

Skautų veikla

• "Rambyno" ir "Satrijos" tūntai LSS įsteigimo sukaktį švęs lapkričio 8, sekmadienį, Lietuvos kaninių šventovėje. Organizuoti su vėliavomis dalyvaus 9.30 v.r. Mišiose, o po jų – sueigoje. Visi kviečiami dalyvauti.

Tuntininkai

• Žengiamo į 69-sius LSS metus. Laisvoje Lietuvoje gražiai klestėjo skautija. Sovietinė okupacija bei karo audra išloškė ją į sveltimus kraštus, kuriuose ji atsisteigė. Sk. vadovai, atvykę į Kanadą, Ameriką, Australiją, emė vėl veikti. Pradžioje buvo gerai organizuoti skautai vyčiai, vyr. skautės, nes buvo suvažiavę daugiausia to amžiaus jaunuoliai. Po kelerių metų pradėjo augti vilkių ir skautų draugovės. Tūntai miestuose buvo gausūs. Stovyklautojų netrūkdavo. Šalia paprastų stovyklų kas 5-ri metai buvo rengiamos jubiliejinės ir kas 10 metų – tautinės stovyklos. 1988 m. rugpjūčio 14-24 d.d. rengiama VII tautinė stovykla. Organizuoja vyriausioji sk. vadovybė. Stovyklavietė jau užsakyta, dalis šeiminkinių iš Klivlando pasižadėjo, bet to negana – reikia mūsų visų prisidėjimo. Reikia vienai kitam padėti ne tik žodžiais, bet darbais.

SPORTAS

A. BARKAUSKAS – ČEMPIONAS

Net neįtikėtina, kad ŠALFAS (Amerikos ir Kanados) mažiausias klubas – Londono, LSK "Taurus" turi geriausius išeivijos atletus. Vienas geriausių lietuvių sporto žinovų yra Bronius Keturakis. Jis, apibūdindamas išeivijos atletiką naujai pasirodžiusioje ir labai gražiai išleistoje knygoje "Išeivijos lietuvių sportas", šitaip išsireiškė: "Per visą išeivijos laikotarpį, net ir įsikūrus užjūry pastoviam gyvenimui, lengvoji atletika labai mažai pažengė pirmyn. Tik A. Barkauskas (rutulys ir diskas) ir D. Valaitytė (vidutinių ir ilgųjų nuotolių bėgimai) yra mūsų iškilioji klasė". Abu paminėti yra Londono "Tauro" nariai.

A. Barkauskas yra dalyvavęs daugybėje varžybų ir yra iškovojęs tarp 300 ir 400 pergalių, įskaitant keletą Ontario čempionatų, laimėjimų Kanados ir Amerikos universitetų varžybose ir t.t. Jis yra gavęs du aukso medalius Kanados atletikos pirmenybėse už diską ir rutulį varžovų iki 21 m. amž. klasėje. Suaugusio pasekmės: rutulio stūmimo 17.26 m. ir disko metimo 55.66 m. Prie visų tų laimėjimų dabar jis pridėjo dar vieną. Š. m. rugpjūčio 1 d. Maxwell, Ont., jis dalyvavo visos Kanados sunkumų mėtyno varžybose, žinomose "Highland Games" vardu. Jose jis iškovojo visos Kanados pirmą vietą sunkumų mėtymo dešimtkovėje, kurioje įeina 22 svarų akmens metimas, 56 svarų kėjo metimas, 56 svarų į aukštį metimas, 20 pėdų ilgio ir 150 svarų rasto metimas ir kiti panašūs.

Sveikiname Arvydą ir linkime jam tokios pat sėkmės ir ateityje. D. E.

"AUŠROS" ŽINIOS

Š. m. spalio 7 d. George Harvey gimnazijos patalpose įvyko York lygos krepšinio rungtynės "Aušra" – "I.C.C. Blues". Laimėjo "Aušra" 88:75 (41:25). Žaidė: V. Gataveckas, R. Underys, V. Dementavičius, K. Bartusevičius, S. Arlauskas, A. Valickas, R. Kaknevičius, G. Simpson, V. Nycz.

Š. m. spalio 21 d. York Humber gimnazijos patalpose "Aušra" laimėjo II York lygos krepšinio rungtynės "Aušra" – "Hotspurs" 81:68 (38:29). "Aušroje" žaidė: R. Underys 4, R. Kaknevičius 30, V. Gataveckas 12, S. Arlauskas 14, V. Nycz 4, V. Valickas 6, K. Bartusevičius 2, G. Simpson 8, V. Dementavičius 1.

Sekančios rungtynės – lapkričio 2 d., 7 v.v., George Harvey gimnazijoje "Aušra" – "Tunas". K.S.

GOLFO ŽINIOS

Toronto lietuvių golfo klubas baigė sezoną dviejų dienų turnyrų spalio 3-4 d.d. Golf Haven aikštėje. Dalyvavo 51 golfininkas. Štai abi dienas žaidžiusių ir geriausiai pasirodžiusių sąrašas.

Be išlyginamųjų smūgių	
S. Podsideckis	74:73 – 147
W. Ubeika	82:76 – 158
P. Stauskas	81:80 – 161
A. Stauskas	79:86 – 164
A. Simanavičius	81:85 – 166
M. Ignatavičius	81:86 – 167
G. Rusinavičius	85:84 – 169
Aug. Simanavičius	83:86 – 169
D. Laurinavičius	87:83 – 170
V. Kaknevičius	89:82 – 171
E. Kuchalskis	87:84 – 171
A. Banelis	83:89 – 172
R. Strimaitis	96:77 – 173
A. Balnis	87:86 – 173
V. Radžiūnas	90:84 – 174
Al. Kuolas	86:91 – 177
V. Siminkevičius	92:87 – 179
J. Danaitis	90:89 – 179
S. Ignatavičius	94:87 – 181
L. Baziliauskas	93:89 – 182

Su išlyginamais smūgiais	
A. Jonikas	64:61 – 125
A. Balnis	63:62 – 125
V. Štūkys	70:60 – 130
E. Kuchalskis	67:64 – 131
P. Lapienis	67:67 – 134
V. Mickevičius	65:69 – 134
P. Stauskas	68:67 – 135
V. Paulionis	67:70 – 137
D. Laurinavičius	71:67 – 138
W. Ubeika	72:66 – 138
G. Rusinavičius	70:69 – 139
P. Augaitis	73:67 – 140
D. Marijošius	69:71 – 140
J. Keller	74:66 – 140
M. Slapšys, sn.	69:72 – 141
J. Danaitis	71:70 – 141
J. Juodikis	75:66 – 141
B. Sergautis	69:72 – 141
M. Ignatavičius	68:73 – 141
Al. Simanavičius	69:73 – 142

Iš tu, kurie žaidė tik vieną dieną geriausiai pasirodė R. Šimkus 82 ir R. Kymantais 84.

Dviejų dienų žaidime moterų grupėje I v. laimėjo E. Kėkštienė, su išlyginamais smūgiais – D. Deksnytė. Iš moterų, kurios žaidė tik vieną dieną, geriausių rezultatų pasiekė I. Kymantienė 92 ir G. Stauskienė 102.

Dviejų minusų sistemos turnyras, kuris truko per visą vasarą, I v. laimėjo A. Jonikas, II – J. Danaitis, III – Al. Kuolas.

Premijas už toliausiai nuomus sviedinukus gavo R. Strimaitis ir S. Podsideckis, o už arčiausiai prie vėliavėlės primestus iš vieno ir dviejų smūgių sviedinukus – S. Kėkštas (du kartus), A. Balnis, S. (Nukelta į 9-tą psl.)

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

7 1/4 %	už 90 dienų term. indėl.
7 1/4 %	už 6 mėn. term. indėlius
7 1/2 %	už 1 m. term. indėlius
7 3/4 %	už 2 m. term. indėlius
8 %	už 3 m. term. indėlius
9 %	už GIC 1 m. garantuoti investavimo pažymėjimai
9 1/4 %	GIC 2 m. garantuoti investavimo pažymėjimai
8 %	už pensijų planą (variable rate)
8 1/4 %	už 1 m. term. pensijų planą
8 %	už pensijų fondą – RRIF (variable rate)
6 %	už taupymo s-tas
5 1/4-7 %	kasd. palūkanų sąskaita
4 1/4-5 1/4 %	už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo	10 1/2 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	10 1/2 %
2 metų	11 %
3 metų	11 1/4 % (fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	9 1/2 % (variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto.	
Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.	

AKTYVAI virš 64 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED

25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3

Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, s.a.
associate broker

4887 dundas st. w. islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999

232-2322

PRINCE EDWARD ir BLOOR – trijų miegamųjų, puikiai išremontuotas, vienaugštis namas. Kaina – \$239,900.
BABY POINT – gražiai išremontuotas dviejų miegamųjų namas. Kaina – \$179,900.
HIGH PARK – trijų miegamųjų namas su garažu. Kaina – \$164,900.
ISLINGTON-DUNDAS – trijų miegamųjų, labai didelis sklypas. Kaina – \$289,900.
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

allan BROWN 624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliuminias gaminius — lauko sienas, langus, duris, vėidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
- uždengiu naujus stogus, išlieju (važiavimus) (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331
arba 537-2869

Kantatos "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva" autoriai – muzikas ALEKSANDRAS STANKEVIČIUS ir poetas dr. HENRIKAS NAGYS. Šis jų kūrinys bus atliktas Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmėse Toronte lapkričio 14, šeštadienį, 7 v.v., Ryersono politechnikos instituto teatro salėje. Dalyvaus ir abu kantatos autoriai – poetas pasakys įvadinį žodį, kompozitorius diriguos jungtiniam chorui ir orkestrui

SKAITYTOJAI PASISAKO

PAMINKLAS ŽUVUSIEMS

Stebiuosi perskaitęs "TŽ" 1987 m. 41 nr. Editos Nazaraitės straipsnį: kodėl taip puolančiai rašoma apie numatytą pastatytą paminklą žuvusiems už Lietuvos laisvę. Vartojimas žodžių "dvasios ubagystė" bei kitų panašių, nepateisina kritikos tikslu. Esu girdėjęs panašius išsireiškimus apie šeštadieninę mokyklą, bankelius, Lietuvių namus, organizacijas vis iš neseniai atvykusius iš Lietuvos. Kodėl vis taip puolančiai? Ar nėra švelnesnio būdo savo nuomonei pareikšti?

Statomas paminklas yra sumanytas žmonių, kurie brangina tai, ką Lietuvos okupantas sunaikino. Paminklo išvaizda primena Karo muziejaus sodelyje buvusį. Taip, tas paminklas buvo kuklus, bet simbolinis, nes akmenys buvo surinkti iš Lietuvos nepriklausomybės kovų laukų. Kanadoje tokių akmenų nebus, tačiau bus prisiminimas to, kas buvo kuklu, bet brangu.

Taip, architektai ir menininkai galėjo sukurti ką nors naujo, tačiau kur tie naujovių sumanytojai yra pasislėpę? Kodėl jie ko nors nepasiūlo kritikai, kas pradėta.

Ne visada suprantu neseniai iš Lietuvos atvykusius, nes jie geria lietuviško pavyzdžio neparo do nei šeimose, nei organizacijose. Net asmeniniuose pokalbiuose ne visada sutinka mūsų nuomonės, ypač kai kalbama apie tikėjimą. Dažnai girdimas pavadinimas partizanų "banditais". Tai juk sovietinių komunistų žodis, smerkiantis lietuvių pasipriešinimą okupacijai.

Straipsnyje minimas šurpas, kuris kyla pamačius minėtą paminklo projektą. Toks šurpas nekrentų, jei daug išmanantieji architektai savo idėjas pasiūlytų, o ne staliuje laikytų, kaip tai mini straipsnio autorė.

Skaitytojas

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Prima pacientus pagal
susitarimą
tel. 532-7115
Susitarus prima pacientus ir vakarais

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prie Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugstos
kainos. Gaunami kontakto lęšiai
(contact lenses)

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

"IBM-COMPATIBLE" mikro-kompiuteriai ir "software"

namų, įstaigų, prekybos ir mokslo reikalams

- Turime pasirinkimą XT, 286, 386 modelių
- Prienamos kainos / patikimi gaminiai
- Taisymo ir techniški patarnavimai
- Lietuvių savininkas

"REAL TECHNOLOGIES" Tel. (416) 270-2583
Mississauga

Iškilmių dienos Toronte

Papildomos žinios apie Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmės Toronte
1987 metų lapkričio 14 ir 15 dienomis

Vėliavos iškėlimas

Artėjant iškilmių datai, gausėja ir informacijos apie numatytus renginius. Jau paaškęjo, kad Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmės prasidės lapkričio 14, šeštadienį, 12 v. Lietuvos iškėlimu prie Toronto miesto rotušės. Atitinkamą žodį ta proga tars KLB Toronto apylinkės pirm. L. Radzevičius. Dalyvaus miesto atstovas, vyresnieji Maironio mokyklos skyriai ir lietuvių visuomenė. Ypač pastaroji kviečiama gausiai dalyvauti, kad stipriai skambėtų Lietuvos himnas.

Meninė programa

Meninė iškilmių dalis Lietuvos krikščionybės tema bus lapkričio 14, šeštadienį, 7 v.v., Ryersono politechnikos instituto salėje (350 Victoria). Pagrindinis programos dalykas bus kantata "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva", sukurta poeto H. Nagys ir muziko A. Stankevičiaus. Ją atliks jungtinis 150 asmenų choras, vargonai ir orkestras. Įvadinį žodį tars libretto autorius. Be to, jungtinis choras ir orkestras atliks muziko Jono Govėdo sukurta giesmę "Šeši simtai metų klūpo" pagal iš Lietuvos gautą tekstą. Orkestras atliks specialiai šiai progai A. Stankevičiaus sukurta simfonetę "Kryžių kalnas".

Bilietai į šį neeilinį koncertą jau platinami visose lietuvių parapijose. Jų kainos labai prieinamos, kad visi galėtų dalyvauti. Prašoma juos įsigyti iš anksto, kad nebūtų spūsties prie įėjimo.

Eisena

Po koncerto lapkričio 14, šeštadienį, apie 8 v.v., bus eisena į Toronto katalikų katedrą.

Jaunimo kongreso žinios

• Iš telefoninio pasikalbėjimo su PLJ Sąjungos pirmininku Gintaru Grušu Los Angeles mieste paaškęjo, kad įvairių kraštų jaunimas jau ruošiasi vykti į Australiją: iš Brazilijos 15 atstovų ir dalyvių, 9 iš Argentinos, 1 atstovas iš Kolumbijos, 2 atstovai iš Urugvajaus, 7 iš Britanijos, 9 iš V. Vokietijos, 1 iš Italijos, 3 iš Prancūzijos, 2 iš Švedijos, 100 iš JAV ir 20 iš Kanados.

• Centrinis jaunimo kongreso lėšų komitetas, kuris veikia Čikagoje ir kuriam pirmininkauja Rimantas Dirvonis, jau yra sutelkęs apie \$28000 iš loterijos ir įvairių aukų (\$4,000 davė PLJS valdyba). Tai dar toli iki reikiamos sumos, bet dirbama ir toliau.

• Kongreso registracijos blankai bus siunčiami KLJS valdybos vicepirmininkei Marytei Adamonytei š.m. spalio mėnesio gale. Juos turi užpildyti kiekvienas asmuo, kongreso metu vykstant Australijon, kad rengėjai galėtų numatyti ne tikti kiek jaunimo bus studijų dienose ar stovykloje, bet ir apimtis kiek iš užsienio bus norinčių dalyvauti koncertuose, talentų vakaruose, Kūčiose, Naujų Metų sutikimo baliuje, ekskursijose ir t.t.

• Kanados atstovų pasiruošimo kongresui suvažiavimas įvyks Toronto spalio 31 d. savaitgalį. Suvažiavime pokalbiams vadovauti sutiko Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė iš Londono, Joana Kuraite-Lasienė iš Toronto ir Gabija Juozapavičiūtė-Petrusienė iš Toronto. Rengia KLJS valdyba.

• Kanados Toronto grupė susitarė su Toronto Lietuvių namais, kad ji iki metų galo tvarkys LN drabužinę, gautas pelnas bus skiriamas vykstantiems kongresn iš Kanados. Gabija

ra. Išsirikiavus Ryersono institute kieme, bus žygiuojama miesto gatvėmis su žvakutėmis ir atitinkamais plakatais. Priekyje bus nešamas kryžius su žibintais, kuris bus pašventintas prie katedros ir ten paliktas nakties budėjimui. Eiseinos dalyviai, sugiedoję giesmę "Marija, Marija", po tos apeigos galės skirstytis į namus arba užėiti katedron asmeninei maldai.

Rengėjai nuoširdžiai kviečia lietuvių visuomenę gausiai dalyvauti toje eisenoje, kad į pavergtos Lietuvos būklę bei jos tikinčiųjų persekiojimą atkreiptų dėmesį spauda, radijas ir televizija.

Naktinis budėjimas

Visą naktį iš lapkričio 14 į 15 d. Toronto katalikų katedra bus atidaryta. Kas valandą joje rinksis lietuviai maldininkai ir melsis už kalinamus lietuvių Sov. Sąjungoje ir Lietuvoje. Sudaromi parapijose sąrašai asmenų, pasiryžusių budėti vieną pasirinktą valandą. Budėjimas katedroje baigsis lapkričio 15, sekmadienį 7 v.v.

Lietuvių jaunimo būrys išsistą naktį budės prie katedros, kur bus pastatytas lietuviškas kryžius, iki 2 v.p.p., t.y. lietuvių pamaldų pradžios. Tada budėtojai tą kryžių įneš katedron ir ten paliks.

Šis žygis pareikalaus daug pasiryžimo iš jaunų budėtojų. Organizatoriai kviečia prisidėti prie jų budėjimo ne tik jaunimą, bet ir vyresniuosius.

Pamaldos katedroje

Lapkričio 15, sekmadienį, 2 v.p.p., Šv. Mykolo katedroje bus specialios Lietuvos krikščionybės sukakties pamaldos. Jau yra žinoma, kad jose dalyvaus Šv. Tėvo atstovas arkiv. A. Palmas iš Otavos ir pasakys sveikinimo žodį. Pakviesti įvairių konfesijų atstovai, kurie galės pasireikšti ekumeninėje dalyje. Mišias laikys ir pamokslą lietuviškai pasakys vysk. P.

Kanados Lietuvių Bendruomenė

— KLB krašto valdybos posėdyje š. m. rugsėjo 8 d. buvo nutarta kviešti inž. Harį Lapą ryšininku tarp VLIKo ir KLB krašto valdybos. Reikalui esant, H. Lapas bus kviečiamas į krašto valdybos posėdžius pateikti VLIKo informacijas, reikšmingas KLB veiklai, ir perduoti VLIKui KLB nuomonę į liečiančiais klausimais.

— KLB XIII-sios krašto tarybos antroji sesija įvyks š. m. lapkričio 14-15 d.d. Lietuvių namuose Toronte. Lapkričio 14 d., 9 v.v., registracija, 9.30 v. atidarymas, komisijų sudarymas, sveikinimai, darbotvarkės priėmimas ir praėjusios sesijos protokolo priėmimas; 10 v. — krašto valdybos pranešimai ir diskusijos; 10.45 v. — kitų institucijų pranešimai ir diskusijos;

12 — pietūs, po jų — prof. Vytauto Skuodžio žodis; 1 v.p.p. — prof. Romo Vastoko pranešimas karo nusikaltėlių pajieškų reikalui; 2 v. — KLB apylinkių pranešimai; 3.15 — diskusijos tema "Ryšiai su kraštu", kuriom įžangą padarys dr. Petras Lukoševičius; 4.30 — vakarienė. Lapkričio 15 d., 10 v.v. — diskusijos "Ryšiai su kraštu", 11 v.v. — PLB seimo atstovų iš Kanados rinkimų taisyklių tvirtinimas, nutarimų svarstymas ir priėmimas. Visuomenė kviečiama dalyvauti suvažiavime. Registracijos kaina vienam asmeniui \$25, įskaitant pietus ir vakarienę. Prašome užsiregistruoti iš anksto paskambinant į KLB raštinę (416) 533-3292.

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRAUDA

**MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD.** (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 10 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 10 v.r. — 2 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

Lilija Pacevičienė — tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121

1987
metų

EKSKURSIJOS

Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

Rugsėjo 30 — spalio 16

10 dienų Vilniuje.

Sudaromi iškviatimai ir vizos pavieniu važiuojantiems.

Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniams ir grupėms į visus pasaulio kraštus.
Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu.

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių
reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmų Toronte programa

1987 M. LAPKRIČIO 14, ŠEŠTADIENIS

- 12 v. - LIETUVOS VĖLIAVOS IŠKĖLIMAS Nathan Phillips aikštėje (prie miesto rotušės)
- 7 v.v. - KONCERTAS RYERSONO POLITECHNIKOS INSTITUTO TEATRO SALĖJE: žodinė kantatos aptartis - dr. H. Nagys; giesmė "Šeši šimtai metų klūpo" - J. Govedo; simfonetė "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva" - H. Nagio ir A. Stankevičiaus; atlieka jungtinis 150 asmenų choras, solistai - A. Pakalniškis, S. Žiemelytė, R. Strimaitis, V. Verikaitis, vargonų palyda - J. Govedas, orkestras.
- 8 v.v. - (apytikriai) - EISENA iš Ryersono politechnikos instituto kiemo į Šv. Mykolo katedrą su lietuvišku kryžiumi, plakatais ir žvakėmis.
- 9 v.v. - NAKTINIS BUDĖJIMAS Šv. Mykolo katedroje iki 7 v.r.; kas valandą renkasi nauja maldininkų pamaina. NAKTINIS JAUNIMO RENGIAMAS BUDĖJIMAS prie Šv. Mykolo katedros - nuo 9 v.v. iki sekmadienio 2 v.p.p.

LAPKRIČIO 15, SEKMADIENIS

- 2 v.p.p. - IŠKILMINGOS PAMALDOS TORONTO ŠV. MYKOLO KATEDROJE, dalyvaujant aukštesiems hierarchams, konfesijų atstovams, organizacijų vėliavoms; gieda - Prisikėlimo parapijos, "Volungės" ir Maironio mokyklos chorai.
- 5 v.p.p. - IŠKILMIŲ POKYLIS - VAKARIENĖ didžiojoje Anapilio salėje (2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.). Pagrindinė kalbą pasakys buvęs sovietų kalyns PROF. VYTAUTAS SKUODIS.

"Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva"

kantata bus atlikta 150 asmenų choro Ryersono politechnikos instituto salėje 1987 m. lapkričio 14, šeštadienį, 7 v.v., dalyvaujant solistams - A. Pakalniškis, S. Žiemelytė, R. Strimaitis, V. Verikaitis ir orkestrui.

Bilietai: \$12, \$10, \$8, \$5. Gaunami Toronte: Prisikėlimo parapijoje - pas B. Gencių (532-8531), Anapilyje - pas K. Pajaujį (621-5468), Hamiltone - Aušros Vartų parapijoje pas E. Gudinskienę (547-1967).

Lietuvos krikščionybės iškilmų BAIGMINIS POKYLIS - lapkričio 15, sekmadienį, 5 v.p.p., Anapilio salėje.

Pagrindinis kalbėtojas - neseniai iš Sibiro lagerių paleistas prof. Vytautas Skudis. Bilietai - \$15 asmeniui (pilna vakarienė). Gaunami pas aukščia minėtus asmenis. Vietų skaičius ribotas. [sigykime bilietus iš anksto!]

LKS komitetas Kanadoje

Š.m. lapkričio 7, šeštadienį, rengia savo veiklos Toronto Lietuvių namai, (1573 Bloor Street West)

BALIŲ-KONCERTĄ

Programą atliks Los Angeles vyrų kvartetas su akompaniatorium R. Apeikyte. Vakariene ruošia B. Stanulienė ir V. Birštonas. Šokiams gros "Les and the Music Masters". Veiks baras. Salė atidaroma 6 v.v. Koncerto pradžia - 6.30 v.v.

Bilietas, įskaitant vakariene su vynu, 15 dol. Platina darbo valandomis Lietuvių namai tel. 532-3311 ir bet kurio laiku - V. Kulnys - 769-1266, A. Jucienė - 766-5996, A. Sukauskas - 244-2790. Visus kviečia dalyvauti - Toronto Lietuvių namai ir LN visuomeninės veiklos komitetas

Kviečiame visus į "ANTRO KAIMO" iš Čikagos

spektakli

lapkričio 8, sekmadienį, 4 valandą po pietų, didžiojoje Prisikėlimo parapijos salėje.

Humoristinio pobūdžio dviejų valandų programa su vakariene.

Veiks baras. Kaina - \$15 asmeniui. Sėdima prie numeruotų stalų. Bilietus įsigyti parapijose po Mišių arba vakarais skambinant Nijolei Simonavičienei tel. 239-7226.

Rengia - Prisikėlimo parapijos jaunų šeimų sekcija

Kapinių lankymo diena - lapkričio 1, sekmadienį. Pamaldos lietuvių kapinėse - 3 v.p.p., blogo oro atveju - Lietuvos kankinių šventovėje. Valgykla veiks didžiojoje Anapilio salėje visą dieną. Antras autobusas kapinių pamaldoms veš maldininkus iš Islingtono po žeminio stoties 2.30 v.p.p., grįš iš Anapilio - 6 v.v. Meno parodos atidarymas mažojoje Anapilio salėje - lapkričio 1, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių.

Anapilio knygyne sekantį sekmadienį bus galima gauti žvakių kapams papuošti ir naujų kalėdinių atvirukų sveikinimams. Knygynas veiks nuo 10 v.r. iki 3 v.p.p.

Nikolajus Tolstojus, gyvenantis Britanijoje, ten parašęs knygą "The Minister and the Massacres", susilaukę teisminės bylos. Mat toje knygoje sutelkta dokumentinė medžiaga, kaltinanti britų politikų ir karininkų vadus prievartiniais išdavimu sovietams tūkstančių karo belaisvių - kazokų, jugoslavų, rusų 1945 m. Knygos autorius lankysis Toronte ir skaitys paskaitą spalio 29, ketvirtadienį, 7.30 v.v., 7 Croatia St. (prie Bloor ir Dufferin). Paskaitos tema: "Rytų ir Vakarių teisingumas: kariniai nusikaltimai prieš 40 metų". Be to, minėtasis autorius kalbės spaudos konferencijoje spalio 29, ketvirtadienį, 9.30 v.v., Toronto miesto rotušėje Committee Room 4.

Profesionalų ir verslininkų sąjunga š. m. lapkričio 8, sekmadienį, 2 v.p.p., Toronte Lietuvių namuose rengia paskaitą ir diskusiją tema: "Šių dienų ekonomija ir ateities perspektyvos". Bus daug žinių apie dabartinę ūkinę būklę ne vien Kanadoje, bet ir visame pasaulyje.

Tarptautinė miniatiūrinio meno paroda rengiama "Del Bello" galerijoje (363 Queen St. W., Toronto, Ont.) lapkričio 8 - gruodžio 31 d. Joje dalyvauja visa eilė lietuvių iš okupuotos Lietuvos: Giedrius Jonaitis, Ramūnė Kmelauskaitė, Jonas Maldžiūnas, Gražina Didelė-

tė, Rimvydas Kepežinskas, Diana Radavičiūtė, Viktorija Daniliauskaitė, Vytenis Lingys, Irena Dauksaitė-Guobi, Danutė Jonkaitė, Elyvra Kriaučiūnaitė, Klemensas Kupriūnas, Jūratė Stauskaitė, Vytautas Jūrkūnas, V. Kisarauskas, Nijolė Šaltenytė, Alvydas Seibutis. Sąrašas taip pat pažymėta Snaigė Šileikienė iš Toronto ir Stasys Eidrigavičius iš Lenkijos. Specialiai pažymėtu jų dailininkų sąrašą yra šios pavardės: Stasys Eidrigavičius, Vidmantas Markavičius, Jūratė Stauskaitė ir Tadas Vėbra.

Kanados lietuvių fondas praneša, kad jo 25 metų veiklos minėjimas įvyks gruodžio 5 d. Toronte Lietuvių namų salėje. Numatoma oficialioji dalis, meninė ir vakariene.

Toronto lietuvių teatras "Aitvaras" 1987 m. gruodžio 13 d. Lietuvių namų salėje vaidins V. Alanto pjesę "Aukštadvaris". "Aitvaro" vadovė Aldona Dargytė-Byškevičienė šio veikalo režisore pakvietė aktorę Eleną Dauguvietę-Kudabienę. Vaidins: Aldona Totarietienė, Liana Vytė, Aldona Dargytė-Byškevičienė, Stepas Ramanauskas, Vytautas Štūkis, Benius Tarvydas, Vytautas Taseckas, Algis Kynas ir kt. "Aukštadvaris" išveivijoje bus vaidinamas pirmą kartą.

Dantų gydytojai a.a. Aleksandrai Pacevičiūtė-Klimienė Klivlande, mirus, nuosirdžiai užjausdami jos šeimą ir gimines, Aldona ir dr. Aleksas Valadkos paaugojo "Tėviškos žiburiams" \$25.

A. a. Vaclovas Skrebutėnas, ilgametis "Tėviškos žiburijų" skaitytojas bei dosnus rėmėjas, kilęs iš Vilniaus krašto, mirė Toronte 1987 m. spalio 9 d. Laidotuvių progą jo bičiuliai paaugojo "Tėviškos žiburiams": \$50 - V. Dauginis; \$40 - A. P. Augustinavičiai; \$25 - P. A. Skilandžiūnai; \$20 - V. Šipelis, P. Gorklys, R. Šarkus; \$10 - J. Pacevičienė, V. Drešeris, A. Blūdžius, V. K. Gapučiai, O. Juodkienė, S. Kiršinas; \$5 - K. Bubliauskienė. Iš viso - \$240. Tauriame nuosirdy ačiū visiems aukotojams.

A. a. Adelė-Milda Macaitė-Dauginienė, 84 m., mirė 1987 m. spalio 22 d. Palaidota iš ev. Išganytojo šventovės lietuvių kapinėse spalio 27 d. Vietoj gėlių aukotojai prašomi savo aukas skirti Lietuvių slaugos namams per Toronte Lietuvių namus. Velionė yra visuomenės veikėja Valterio Dauginio motina, gimusi Lyduvėnų miestelyje. Pastaruoju metu ilgesnį laiką sirgo. Mirė Toronte Western Ligoninėje.

A. a. Stefanija Jagėlienė, 88 m., mirė 1987 m. spalio 24 d. Pašarvota Turnerio-Porterio laidotuvių namuose Roncesvalles gt. Laidojama spalio 28, trečiadienį, 10 v.r., iš Lietuvos kankinių šventovės lietuvių kapinėse. Velionė buvo ilgametė Lietuvos kankinių parapijos choro narė.

A. a. inž. Leopoldas Balsys, 69 m., mirė lankdamasis Montrealyje 1987 m. spalio 24 d. Ten buvo padaryta jam operacija, kuri betgi jo gyvybės neišgelbėjo. Pašarvotas Turnerio-Porterio laidotuvių namuose Bloor-Windermere gt. Maldos prie karsto - antradienį ir trečiadienį 8 v.v. Laidojamas spalio 29, ketvirtadienį, 10 v.r., iš Prisikėlimo šventovės lietuvių kapinėse. Velionis buvo lietuvių tautodailės instituto pirmininkas, Toronte Lietuvių namų kultūrinės komisijos pirmininkas, gvyai reiškęsi visuomeniniame lietuvių gyvenime. Velionies lūdi žmona Lydija, sūnūs - dr. Aras Toronte ir ekonomistas Rimas Britanijos Londone.

Gautas laiškas iš Miunsterio universiteto V. Vokietijoje, kur politinius mokslus dėsto dr. Joachim Prigann. Jame rašoma: "Savo seminare apie V. Vokietijoje gyvenančius Rytų europiečius panaudoju vokiškąją laidą arkivyskupo T. Matulionio biografijos, kurią gavome Jūsų dėka". Lietuviškoji laida minėtoms biografijos vadinasi, "Nemarus mirtingasis" (gaunama "TŽ" administracijoje). Vokiškąją laidą paruošė kapucinas kun. dr. K. Gulbinas.

MONTREALQUE

Susituokė 1987 m. spalio 10 d. AV šventovėje Gintarė Jurkutė ir Aras Piečaitis. Šios vestuvės yra ypatingos, nes Piečaičių namuose šiemet jau antrosios - birželio mėnesį vedė Aro brolis Linas. Be to, prieš trejus metus kitas Aro brolis Rimas vedė Gintarės seserį Rimą.

Mišias laikė, gražų pamokslą pasakė ir sutuoktinių apeigas atliko Piečaičių giminaitis kun. Viktoras Dabušis iš Floridos, asistuojamas klebono kun. Juozo Aranausko. Šv. Rašto ištrauką skaitė jaunosios pusseserė Daila Jurkutė. Mišioms patarnavo Romukas Otto. Pamaldų metu žaviai giedoją solistė Gina Čapkauskienė. Fleita, trompetė ir violonėlė irgi atliko keletą kūrinių.

Pokyliui buvo persikelta į "Buffet Lapiere". Susirinkus svečiams, pasirodė ir vestuvinis pulkas: jaunieji bei pameręs ir pabroliai - Rima (Jurkutė) ir Rimas Piečaičiai, Živilė Jurkutė (jaunosios sesuo) ir Raimundas Augūnas, Rūta Jurkutė (jaunosios pusseserė) ir Gytis Niedvaras, Rasa Jurkutė (jaunosios pusseserė) ir Kęstutis Skučas, Karolina Otaitė ir Vytenis Jūrkus (jaunosios brolis) bei žiedų nešėjas Juozukas Piečaitis (jaunojo broliukas).

Vaišes pradėjo Gintarės tėvelis Rimas Jūrkus, trumpai visus pasveikindamas ir pakviėdamas kun. J. Aranauską palaiminti valgius. Pirmasis pabrolis Rimas Piečaitis šaltai žodžiais pakvietė visus tostui jaunavedžių garbei. Į vaišių pabaigą sveikinimus, supažindinimą su vestuvi-

niu pulku bei svečiais švelniu humoru sklandžiai pravedė Asta ir Linas Staškevičiai. Pasirodė, kad svečių esama iš Lietuvos, Olandijos ir įvairių šio žemyno vietovių. Buvo gauta keletas sveikinimų iš Lietuvos. Žodžiu sveikino Gintarės senelis Domas Jūrkus, kun. V. Dabušis ir jaunosios teta Regina. Silvija Staškevičienė jauniems įteikė tautinių lėlių porytę prisiminti dienoms "Gintaro" ansamblyje. Svečia Aldona Knystautienė atnešė karvojį ir šiltai pasveikino. Tada jaunuosius sveikino jų tėvai: Regina ir Juozas Piečaičiai bei Marytė ir Riman-tas Jūrkai. Paskutinis nuosirdų padėkos žodį tarė jaunasias Aras ir paprašė visus atsisostijimų pagerbti prieš keturiolika metų mirusią savo motiną Ziną Piečaitienę.

Trankiai muzikai grojant, šokiai ir vaišės užsitęsė, kaip sakoma, iki išnaktų. Galiausiai per sudarytus vartelius jaunieji buvo išlydėti povestuvinės kelionės į Portugaliją.

Kun. V. Dabušis, naudodamasis proga, apžiūrėjo Montrealyje aplankė Šv. Juozapo oratoriją, Notre Dame katedrą ir kitas vietas.

Kun. J. Aranauskas pradėjo lankyti parapijiečius, gyvenančius Brossard, kun. Izidorius Sadauskas - Verdune.

Metiniai AV parapijos pietūs ruošiami lapkričio 8 d.

Sesėlei Margaritai Bareikaitei išvykus į Torontą, atvažiavo seselė Natalija Guževičiūtė, buvusi anksčiau, kai buvo steigiamas vienuolynas Montrealyje. B. S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256-5355 C. I. B.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$23,000,000 REZERVAS - virš \$750,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	9 1/2%	Taupymo - special.	5 1/2%
Term. indėlius:		Taupymo - su gyv. dr.	5 1/4%
1 metų	8 1/2%	Taupymo - kasdienes	5 %
180 d. - 364 d.	7 3/4%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	7 1/2%	RRIF - RRSP - term.	9 1/4%
60 d. - 119 d.	7 1/4%	RRIF - RRSP - taup.	6 1/2%
30 d. - 59 d.	7 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 11%, asmenines - nuo 11%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	—	—
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	4.00-8.00	—
Pentadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00	—
Sekmadeniais	10.30-12.30	—	10.30-12.30

Adelė ir Eugenijus Abromaičiai atšventė vedybinę 25-rių metų sukaktį 1987 m. spalio 24 d. Mišiomis Prisikėlimo šventovėje ir pokyliu Parodų salėje. Mišias atnašavo prel. J. Tadaras ir kun. E. Jurgutis, kuris pasakė ir atitinkamą pamokslą. Vargonavo ir solo giedodjo sol. L. Marcinkutė, liturginius skaitymus atliko dukra Bernadeta. Pokylio programai vadovavo sukaityvinių dukra Bernadeta. Dalyvavo plati giminė ir gausūs šeimos bičiuliai.

Šaunos vestuvės Loretos Trumpickaitės ir Valterio Dauginio įvyko spalio 24 dieną. Jungtinių apeigas Prisikėlimo šventovėje atliko klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, ir ev. kun. A. Žilinskas. Giedoją S. Strimaitis ir D. Rotkienė. Apeigos dalyvavo pilnutėlė šventovė. Vestuvinis pokylis įvyko Toronte Lietuvių namų Mindaugo menėje, kur dalyvavo per 400 asmenų iš Toronte, Hamiltono ir kitų vietovių. Programai vadovavo Mikas ir Rūta Jaglowitzai, pabėrę daug humoristinių perlų. Iškilnėje dalyvavo ir būrys jaunimo, nes abu sutuoktiniai yra "Atžalyno" šokėjai. Kalbas pasakė visa eilė gimiėis bei draugų atstovų ir "Atžalyno" vadovė L. Pacevičienė. Tėvų vardu kalbėjo A. Trumpickas ir V. Dauginis. Visiems padėkojo jaunavedžių vardu Valteris Dauginis.

Politinė lietuvių konferencija, surengtoje PLB valdybos Vašingtone spalio 24-25 d.d., iš Kanados dalyvavo: adv. A. Pacevičius, V. Bireta, adv. J. Kuraitė-Lasienė, J. Kristolaitis, D. Deksnys, J. V. Danys. Iš viso konferencijoje dalyvavo apie 120 asmenų.

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKOS ŽIBURIAIS" - atsiųskite dar jų neskaitytų adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

NERUKANTI PENSININKĖ įieško būto. Skambinti tel. 534-5752 Toronte.

TIKRAS BIČIŲ MEDUS parduodamas Anapilio knygyne ir Prisikėlimo parapijos kieme sekmadieniais po pamaldų. Taip pat galima gauti pas bitininką Joną Norkų Hamiltone tel. 389-8179.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

JIEŠKOMA MOTERIS prižiūrėti materialiai senelių namuose po keletą valandų per savaitę. Prašoma skambinti 233-6775 arba 533-3292 Toronte.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom program, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kurio laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.